

vergadering **20**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 24 januari 2018

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de veiligheid van snelwegparkings, naar aanleiding van een aanval van transmigranten op de politie	
ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beveiliging van snelwegparkings	6
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de reactie van de minister op de uitbreidings-scenario's voor de luchthaven van Zaventem	
ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitbreidingsplannen van Brussels Airport Company voor de luchthaven van Zaventem	
ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitbreidingsplannen voor de luchthaven van Zaventem	11
ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de actie van het personeel van de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol	
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen in de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol na de opname van meisjes	
ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de acties van opvoeders van de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol naar aanleiding van de hervorming tot gemengde campus	
ACTUELE VRAAG van Martine Taelman aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over meisjesleef-groepen in de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol	17
ACTUELE VRAAG van Joris Poschet aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de impact van het onbelast bijverdienen op de welzijnssector	24
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	28
ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de resultaten van de meest recente zwerfvuilstudie van OVAM	28
ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het nijpende lerarentekort in de secundaire scholen	30

ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het ziekteverzuim bij leerkrachten en directieleden	
ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het stijgend ziekteverzuim bij het onderwijspersoneel in 2016	34
ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de wachtlijst van ruim 5000 inburgeraars en de geplande ontslagen bij het Agentschap Integratie en Inburgering	38
MOTIE VAN ORDE	
Beroep op het reglement	42
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	43
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond	
– 1259 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	43
Artikelsgewijze bespreking	43
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de SADC-EPO-Staten, anderzijds, ondertekend te Kasane op 10 juni 2016	
– 1382 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	44
Artikelsgewijze bespreking	44
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Argentinië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden ten laste van het personeel van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2017	
– 1392 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	44
Artikelsgewijze bespreking	45
VOORSTEL VAN BESLUIT van het Vlaams Parlement van Jan Peumans houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van bevoegdheden die door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, en de daaraan gehechte protocollen, zijn toegekend aan de nationale parlementen, ondertekend op 29 maart 2017 in Brussel	
– 1397 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	45
Artikelsgewijze bespreking	50
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond	
– 1259 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	50

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de SADC-EPO-Staten, anderzijds, ondertekend te Kasane op 10 juni 2016 – 1382 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	51
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Argentinië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden ten laste van het personeel van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2017 – 1392 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	51
VOORSTEL VAN BESLUIT van het Vlaams Parlement van Jan Peumans houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van bevoegdheden die door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, en de daaraan gehechte protocollen, zijn toegekend aan de nationale parlementen, ondertekend op 29 maart 2017 in Brussel – 1397 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	52
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	52
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	52
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	56
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	56

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Rik Daems, Johan Danen, Piet De Bruyn: ambtsverplichtingen;

Rob Beenders, An Christiaens, Griet Coppé, Annick De Ridder, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Bart Van Malderen: gezondheidsredenen.

Minister-president Geert Bourgeois is eveneens verontschuldigd.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 60/15)

MOTIE VAN ORDE**Opheldering over de stand van zaken**

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Chris Janssens bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, bij motie van orde zou ik toch iets willen opmerken dat ik vrij bizar vind. Er is de voorbije dagen, de voorbije weken heel wat in de media verschenen over onregelmatigheden van een voormalig directeur bij De Lijn in Antwerpen. Daarbij zou de wet op de overheidsopdrachten niet zijn nageleefd, zouden er handtekeningen zijn gezet zonder bevoegdheid en zouden er uitbetalingen zijn gebeurd zonder dat er zelfs nog maar een contract was. Minister Weyts, het gaat in dezen over een Vlaams overheidsbedrijf, De Lijn, en er is heel wat belastinggeld mee gemoeid. Het gaat over een besteding van meer dan 700.000 euro. Toch mag over dergelijke onregelmatigheden die zouden zijn gebeurd, in dit parlement blijkbaar geen vraag worden gesteld. De commissievoorzitter van de N-VA zegt me dat dit onontvankelijk is, omdat het een particuliere aangelegenheid is. De parlementsvoorzitter, ook van de N-VA, zegt dat ik daarover hier in het parlement ook geen vragen mag stellen, dat die onontvankelijk zijn.

Voorzitter, ik vind dat u daarmee een verkeerd signaal geeft. Het heeft veel weg van een doofpotpolitiek, een soort 'alles kan, alles mag aan de top van Vlaamse overheidsinstellingen', en daar is blijkbaar geen parlementaire controle op mogelijk. Ik vind dat een verkeerd signaal aan de belastingbetaler en ik vind dat vooral een verkeerd signaal aan de burger, die voor allerlei kleine zaken zwaar kan worden gestraft, terwijl politici, en in dezen gaat het dan om sp.a'er Tom Meeuws, blijkbaar onaantastbaar zijn voor mogelijke onregelmatigheden. Voorzitter, ik vind dat in een parlementaire democratie onmogelijk en niet aanvaardbaar.

De voorzitter: Mijnheer Janssens, uw inleiding op uw vraag en uw vraagstelling waren van dien aard dat ik gewoon artikel 90, punt 4, a), van het reglement heb toegepast, dat zegt dat vragen met betrekking tot particuliere aangelegenheden of persoonlijke gevallen onontvankelijk zijn. Had u algemene vragen gesteld over de wijze waarop controle wordt uitgeoefend enzovoort, dan was dat een heel andere vraagstelling geweest. Uw inleiding ging uitsluitend over dat individuele geval en de verwijzing naar Doorbraak ging ook heel duidelijk over dat individuele geval, dus heb ik gezegd: gaat niet door.

Mijnheer Janssens, wat ik echter niet aan u apprecieer, is dat u zegt dat de voorzitter van de commissie van de N-VA is en die vraag heeft afgewezen, en ik ook. Even voor de duidelijkheid, ik heb met die voorzitter geen enkel contact gehad, en ik doe dat volledig onafhankelijk van mijn partij. *(Opmerkingen van Chris Janssens)*

Als u graag wilt dat ik dat op een andere manier doe, dan moet u dat maar zeggen. Dan doe ik dat ook. *(Applaus bij de N-VA)*

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de veiligheid van snelwegparkings, naar aanleiding van een aanval van transmigranten op de politie

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de beveiliging van snelwegparkings

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, laat me misschien eerst beginnen met te zeggen dat wat mij en mijn fractie betreft, het correcte woordgebruik 'illegaal' is in de plaats van 'transmigrant'. Bij dezen is dat rechtgezet.

Minister, het is natuurlijk wel zo dat de problematiek van de veiligheid op de snelwegparkings opnieuw in de actualiteit staat, deze keer in Groot-Bijgaarden. Het is in die zin nog verergerd, natuurlijk, omdat de politie met allerlei wapens werd aangevallen door illegalen. Het gaat almaar van kwaad naar erger. Ook op ander snelwegparkings rijst het probleem. Ik kan u signaleren, en de burgemeester van Brugge is hier aanwezig, dat de jongste week steeds meer illegalen ook de trein nemen naar Brugge, waar ze proberen om via de lijnbus naar Zeebrugge te geraken. Het is immers niet alleen de problematiek van de snelwegparkings die ik wil aankaarten. Dat is de aanleiding voor mijn vraag. Het gaat natuurlijk ook over de druk van de illegalen op Zeebrugge en straks in Oostende. Wanneer daar een nieuwe ferrydienst van wal steekt, zal de druk alleen maar vergroten.

Minister, u hebt in het verleden een aantal maatregelen genomen. Ik geef dat grif toe. U hebt ook een totaalplan ontplooid, maar nu blijkt natuurlijk dat dat totaalplan en die maatregelen niet voldoende zijn. U hebt in uw beleidsbrief aangekondigd dat er een evaluatie zou komen van het totaalplan. Hoe ziet u dat totaalplan evolueren? Bent u van plan om nieuwe maatregelen te nemen? Er is natuurlijk ook het door minister Jambon aangekondigde overleg, met de Vlaamse overheid, maar zeker ook met de provincies.

Ik wil u toch wel meegeven dat de provinciegouverneurs van West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, maar ook van Vlaams-Brabant, vragende partij zijn dat op alle,

maar dan ook op alle niveaus, de nodige inspanningen worden gedaan om deze problematiek aan te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, vorig jaar rond deze tijd kondigde u uw totaalplan aan om de snelwegparkings beter te gaan uitrusten, beter te gaan beveiligen, onder andere tegen deze problematiek van ... ik wil ze toch even voor het gemak 'transitmigranten' noemen, omdat iedereen dan weet waarover het gaat: mensen die proberen naar Engeland te geraken en op een onwettige manier in vrachtwagens klimmen.

Vorige week heeft dat geleid tot een ernstig incident. Er zijn al heel veel incidenten geweest en we hebben het er in de commissie ook al heel dikwijls over gehad, heel vaak vanuit de Oost-Vlaamse en West-Vlaamse invalshoek. Maar vorige week hoorde ik op Radio 1 de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant, Lode De Witte, die een beetje een noodkreet slaakte. Hij zei dat er problemen zijn in Groot-Bijgaarden. Op een maand tijd zijn er al meer dan vijftig transitmigranten gesignaleerd, vorig jaar waren er dat bijna driehonderd. De verhouding begint toch wel wat scheef te trekken. Hij zegt dat er problemen zijn in Heverlee, in Rotselaar en in Everberg. Hij staat achter het plan van de minister, maar hij laat zich op een bepaald moment ontvallen – de man is normaal de rust zelve – dat van dat plan niets in huis is gekomen. Het ging over uw totaalplan, neem ik aan.

Minister, ik zie u nee knikken. Ik wil u vandaag de kans geven om een stand van zaken te geven over de beveiliging van de parkings langs de E40. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De problematiek heeft zich eerst voorgedaan in 2016, waarbij in eerste instantie in West-Vlaanderen en daarna ook in Oost-Vlaanderen melding werd gemaakt van problemen met illegalen die probeerden in vrachtwagens te klimmen. Vervolgens hebben we, bij wijze van crisismaatregel, onmiddellijk ervoor gezorgd dat er in private bewaking werd voorzien. Dat heeft een jaar geduurd, en dat heeft ons wel wat gekost. Ik moet meegeven dat de Inspectie van Financiën weigerde om die bewakingsopdracht te verlengen omdat dit geen bevoegdheid van de Vlaamse overheid is en omdat het toekomt aan de federale overheid. We hebben contact opgenomen met het kabinet van collega Jambon om ervoor te zorgen dat er vanuit veiligheidsoogpunt en politieel bewakingsoogpunt extra maatregelen worden getroffen, en die worden ook genomen.

We hebben een volledig plan uitgerold, in eerste instantie op de E40, gericht op Oost- en West-Vlaanderen, maar ook op Vlaams-Brabant. Er is een beurtelings systeem van langparkeren en kortparkeren. Van Brussel tot aan de kust zijn er verschillende parkeerruimtes. Op de ene parking kan men kortparkeren, wat wil zeggen dat ze 's nachts wordt gesloten. Op de andere parkings kan men langparkeren, wat wil zeggen dat de vrachtwagenchauffeurs zich daar verzekerd weten van een veilige omheinde omgeving, als het even kan met camera's en voldoende sanitaire faciliteiten enzovoort.

We hebben dat plan uitgerold, in eerste instantie op de E40. Langparkeren kan in Groot-Bijgaarden, Wetteren en Westkerke. In Wetteren en Westkerke zijn al de nodige maatregelen genomen en technische ingrepen gebeurd. Voor Groot-Bijgaarden is de vergunningsaanvraag aangevraagd, maar er is beroep aangegetekend bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen door een van de omwonenden. Die uitspraak volgt eerstdaags, op 6 februari. Ik heb aan de parkinguitbater – dus de concessiehouder – gezegd dat we niet gaan wachten tot

wanneer er een beroep wordt uitgesproken, maar als de uitspraak er is, gaat de schop de grond in. Ik heb ook begrepen dat men daar snel kan klaarstaan om effectief te zorgen voor een hek en andere beveiligingsmaatregelen, want we willen die parking grondig hervormen. Het is een parking die dateert uit een vroegere periode. Men gaat ook de vrachtwagens groeperen, wat vandaag niet het geval is.

Wat de bekommernis van mevrouw Brouwers over Vlaams-Brabant betreft, kan ik zeggen dat we ook voor Rotselaar, Heverlee en verderop diezelfde ratio volgen van langparkeren, afgewisseld met kortparkeren.

Maar we moeten onszelf niets wijsmaken. Wij kunnen aan Vlaamse zijde zeggen dat we voorzien hebben in veiligheid op die parkings, maar we weten dat de vluchtelingen vanuit Brussel ook gebruikmaken van het openbaar vervoer – met de trein, met bussen enzovoort. Wij kunnen ons dan wel veilig wanen op de parkings, maar we weten dat de kern van het probleem natuurlijk daar zit: zolang die mensen blijven toestromen en perspectief blijven krijgen op een doortocht naar Groot-Brittannië, zullen zij alle mogelijke middelen gebruiken. Is dat niet meer of veel minder via onze snelwegparkings, dan zal dat zijn via een andere weg. En dat is de theorie van het waterbed: als wij op die snelwegparkings zorgen voor beveiliging, dan moeten we natuurlijk ook weten dat men andere wegen zal zoeken, net zoals het water, en andere wegen zal vinden. *(Applaus bij de N-VA)*

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik begrijp eigenlijk niet goed waarom de collega's van de N-VA applaudiseren. *(Opmerkingen van Matthias Diependaele)*

Ja, mijnheer Diependaele, ik weet het: u bent veel slimmer dan ik. *(Opmerkingen van Karl Vanlouwe)*

En u ook, mijnheer Vanlouwe. Maar u applaudissteert eigenlijk voor een minister die hier net gezegd heeft dat het federale asiel- en migratiebeleid faalt. U zegt: 'De maatregelen die wij nemen op Vlaams niveau, volstaan eigenlijk niet, want die illegalen' – ik blijf erbij: die illegalen – 'zullen toch proberen in Zeebrugge of Oostende te geraken, hoe hoog of hoe laag die omheining ook is.' Wij stellen dat vast. Zelfs in Zeebrugge, waar de beveiliging van de haven eigenlijk afdoend zou moeten zijn, lukt het niet om de illegalen van het terrein te houden.

En dan komt u zeggen: 'We kunnen er in feite niet veel aan doen, want er is altijd een toestroom van illegalen in Brussel, in het Maximiliaanpark, op andere niveaus.' En dan applaudissteert de N-VA-fractie, om het beleid van Theo Francken en Jan Jambon toe te juichen. Maar het is natuurlijk dáár dat het probleem ligt. En u, als Vlaams minister, moet in overleg treden met Jan Jambon en ook met de provinciegouverneurs. Minister, ik vraag u nogmaals: hoe zit het met het overleg op federaal niveau en met de provinciegouverneurs?

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u alleszins voor uw antwoord dat er ook, nadat we van West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen komen, opgeschoven wordt in de planning en dat men snel werk zal maken van de beveiliging van die parkings in Vlaams-Brabant. Zoals u zegt, zal dat alleen het niet allemaal oplossen. Uit eerdere vragen heb ik begrepen dat er regelmatig overleg is over het hele totaalplan, met de stakeholders, de vrachtwagensector, de gouverneurs, de lokale besturen. Maar ik vroeg me nu af, want ik kan het me niet herinneren: zijn de openbaarvervoersmaatschappijen daar bij? Want misschien moeten we hen toch ook betrekken in het verhaal, zoals u ook terecht op het einde hebt aangegeven.

Ten slotte heb ik een laatste puntje. Ik verwijs naar het juridische geschil in Groot-Bijgaarden. Het is goed dat er op 6 februari een uitspraak komt. Maar ik hoop dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet heeft meegeluisterd. Ik vind dat moeilijk. Want als zij nu zeggen: 'We gaan die man gelijk geven' en u hebt

ondertussen gezegd: 'Begin maar te bouwen', op welke juridische aspecten baseert u zich dan? (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, collega's, om te beginnen wil ik graag mijn verontwaardiging – gróte verontwaardiging – uitdrukken over het geweld tegen politie. We kunnen onze kranten niet meer openslaan of het is van dat. Ik weet het wel, die politiediensten vallen niet onder onze bevoegdheid. Maar we zijn toch volksvertegenwoordigers. En ik vind persoonlijk dat we dat niet streng genoeg kunnen afkeuren.

Wat dit dossier betreft: dit zal kortelings worden opgelost. Minister, u had het over 8 februari. Dan zal het wel goed komen met die bouwvergunning.

Wat uw totaalaanpak betreft, hebben we er vertrouwen in dat er genoeg overleg is met de andere federale diensten.

Maar minister, mijn vraag aan u was: denkt u niet dat, in plaats van elke parking in Vlaanderen, in Wallonië, in België en bij uitbreiding in Europa te gaan controleren en beveiligen, er echt wel eens dringend nood is aan een grenzenbeleid binnen Europa? Dat is ook het standpunt van onze partij, van onze fractie. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Marino Keulen (Open Vld): Minister, ik heb u er al meermaals vragen over gesteld. In dezen legt u een grote daadkracht aan de dag. U moet uw plan van aanpak in verband met de snelwegparkings en de beveiliging ervan verder uitrollen, landinwaarts. U moet daarmee bezig blijven.

Ik denk dat het goed is dat u met minister van Binnenlandse Zaken Jambon en met de andere aanbieders van openbaar vervoer rond de tafel gaat zitten. Men gaat altijd op zoek naar de zwakke schakels, we kennen allemaal het waterbedeffect. Omdat het ideale niet kan, moeten we blijven streven naar het goede. Er zijn belangrijke stappen gezet aan Vlaamse kant, die moeten nu vervolledigd worden.

U moet de rest van mijn verhaal opnemen met de andere verantwoordelijken om zo een krachtig signaal uit te sturen, ook naar de buitenwereld en de migranten of illegalen, waardoor ze misschien een boog zullen maken rond België. Ik maak me daar weinig illusies over. Belangrijk is het signaal en het feit dat u daarvoor wilt gaan, ook ten aanzien van wie met mensensmokkel bezig is.

Minister Ben Weyts: Juridisch heeft een beroepsprocedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen geen opschortende werking. In theorie kunnen de werken nu al beginnen. Gelet op de omvang van de werken en het grote financiële risico dat de uitbater van de parking boven het hoofd hing, was hij terughoudend om daaraan te beginnen. Ik heb wel duidelijk gezegd dat als de Raad voor Vergunningsbetwistingen een vernietiging uitspreekt, er geen vergunning meer is, dat is evident. Mocht de verzoekende partij nog in beroep gaan bij de Raad van State, heeft ook dat beroep geen opschortende werking. Mijn boodschap is dus dat daar niet op gewacht hoeft te worden.

Er is geregeld een terugkoppeling geweest met de gouverneurs. In het najaar van 2017 hebben we dat bekeken met de gouverneurs en de burgemeesters. De burgemeester van Gent was tevreden over het systeem van kortparkeren en langparkeren op de E40. Dat zit dus wel goed. U stelt het vast, het probleem verschuift, met als gevolg dat we dat systeem van kortparkeren en langparkeren toegepast willen zien op heel Vlaanderen. Maar we moeten elkaar geen Liesbet

noemen, we weten dat de bron van het probleem vooral in Brussel gesitueerd is. Als het in Brussel regent, druppelt het in Vlaams-Brabant. We voelen de consequenties van dat beleid aan den lijve. Wie ben ik om als bescheiden Vlaams minister te zeggen dat er in Europa onmiddellijk een gesloten-grenzenbeleid moet worden gevoerd? Ik mag hopen dat men dat zou horen, maar intussen doen we al het mogelijke om minstens voor eigen deur te vegen en ervoor te zorgen dat die parkings gevrijwaard worden en dat de veiligheid van die vrachtwagenchauffeurs maximaal verzekerd wordt.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, vrachtwagenchauffeurs liggen niet wakker van de vraag wie nu juist bevoegd is om hun een veilige nacht te garanderen.

Ik ben het met u eens dat, wat betreft de beveiliging van snelwegparkings en andere maatregelen die u neemt op Vlaams niveau, dit niet meer is dan symptoombestrijding. Als we die snelwegparkings gaan beveiligen, zullen de illegalen het openbaar vervoer nemen en proberen ze met de trein of de bus in Zeebrugge of Oostende te geraken.

Mijnheer Van Miert, ik ben blij dat ook u hier pleit voor een efficiënt grenzenbeleid. Wat houdt uw partij tegen? U hebt alle instrumenten in handen om een efficiënt uitwijzingsbeleid te voeren. U hebt alle instrumenten in handen om een degelijk grenzenbeleid te voeren. Maar neen, uw kopmannen doen aan politiek op Twitter met fake nieuws, maar laten na om echte maatregelen te nemen om die toestroom van illegalen, die de minister zelf erkent, te stoppen. Ga dus voor echte politiek, die de mensen weten te waarderen, in plaats van voor politiek getwitter. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Karin Brouwers (CD&V): Minister, u hebt gelijk, u bent niet bevoegd voor het grenzenbeleid – sommigen zullen misschien denken 'en maar goed ook' – maar u bent wel bevoegd voor een belangrijk deel van deze problematiek, ook al noemen sommige collega's dat symptoombestrijding. Ik zou toch maar goed voortdoen. Zoals de heer Keulen zegt, rol uw plan met spoed uit, want het is een beveiliging, niet alleen voor de politiemensen die daar patrouilleren, maar vooral voor die vrachtwagenchauffeurs die zich onveilig voelen. Het gaat in de eerste plaats om de mensen, maar cargodiefstal is ook iets wat regelmatig gebeurt.

Ik denk dat we dat moeten voortzetten. Ik denk ook dat u goed hebt geantwoord op alle vragen. We zullen daar zeker op terugkomen want het is waar, collega's, dit probleem is de wereld nog niet uit.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de reactie van de minister op de uitbreidingsscenario's voor de luchthaven van Zaventem

ACTUELE VRAAG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitbreidingsplannen van Brussels Airport Company voor de luchthaven van Zaventem

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitbreidingsplannen voor de luchthaven van Zaventem

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, er is, als ik me niet vergis, vanavond een infoavond van Brussels Airport. Daar zal toelichting worden gegeven bij de uitbreidingsplannen voor de luchthaven. Daarbij doen een aantal scenario's de ronde. In een daarvan wordt landingsbaan 25L verlengd. Dat scenario zou ten koste gaan van woongebied en van de leefkwaliteit in de omgeving van de luchthaven. In dat scenario zou bovendien het aantal vluchten boven de luchthaven, Zaventem en de Vlaamse Noordrand fors toenemen, wat in feite de Brusselse chantagepolitiek met surreële geluidsnormen zou belonen.

Minister, u hebt terecht een aantal van die plannen bekritiseerd. Maar ook hier, minister, gaan u en uw partij niet geheel vrijuit. De N-VA zit ook in de Federale Regering aan de knoppen. Die Federale Regering laat al een hele tijd op zich wachten om te komen met een vliegwet. Die is noodzakelijk voor een rechtvaardige en billijke verdeling van de lusten en lasten tussen het Vlaamse en het Brusselse Gewest.

Minister, het is niet alleen nodig dat u kritiek hebt op de plannen, het is tegelijkertijd ook nodig dat u en in elk geval ook uw partijgenoten stevig met de vuist op de tafel van de Federale Regering kloppen, om ervoor te zorgen dat er nu eindelijk eens werk wordt gemaakt van zo'n vliegwet, waardoor de burgers in de omgeving van de luchthaven rechtszekerheid krijgen.

Welke stappen wilt u zetten om daar te komen? Hoe reageert u op de uitbreidingsplannen van de luchthaven? En vooral, wat gaat u daar zelf aan doen?

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, deze week waren de plannen voor de uitbreiding van de luchthaven inderdaad opnieuw in het nieuws. Niet dat die plannen op zich nieuw waren, ze werden ongeveer een jaar geleden voor de eerste keer bekendgemaakt. Wel nieuw was nu dat een aantal alternatieven met plattegronden en alles erbij in de krant stonden.

De omwonenden zijn bevreesd voor hun leefkwaliteit – dat is een gegronde vrees – maar ze hebben ook schrik voor een ongelijke verdeling van lusten en lasten tussen de Vlaamse Rand en Brussel.

Minister, mijn vraag is heel eenvoudig: wat is uw visie op de uitbreidingsplannen die de luchthaven naar voren heeft geschoven?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Beste dames en heren, de plannen om de luchthaven uit te breiden zijn de voorbije dagen inderdaad geëkt. Daar staat wel wat in. In een van de scenario's kan een muur worden gebouwd van 18 meter hoog. 22 huizen kunnen worden onteigend en de geluidsoverlast zal nog verder toenemen, en bijgevolg ook de gezondheidsschade: ondertussen is algemeen geweten en bewezen dat de hart- en vaatziekten bij de omwonenden toenemen door de geluidsoverlast.

Mijn collega's zeiden al dat er veel kritiek is gekomen op deze plannen. Kritiek en protest van de omwonenden, kritiek en protest van de burgemeesters van Steenokkerzeel en Kortenberg, kritiek en protest dat we met Groen ook steunen. Voor Groen is het vrijwaren van de leefbaarheid, van die omgeving, van de Vlaamse Rand essentieel. Een hoge muur bouwen van 18 meter hoog, waardoor al het licht wegvalt en ook al het leven in de omgeving van die muur; het onteigenen van de helft van een dorp waardoor Humelgem een tweede Doel zou worden: dat is niet wat wij verstaan onder een leefbare omgeving.

Toch, minister, heb ik u deze ochtend op de radio horen zeggen dat u voorstander bent van een uitbreiding, van een verdubbeling van de luchthaven. Mijn collega's zijn nog braaf en ze vragen naar uw mening over de uitbreiding. Ik citeer wat u vanmorgen hebt gezegd: "Ja, ik zeg heel duidelijk 'ja' aan de uitbreiding van de luchthaven."

Hoe gaat u, als grote voorstander van de uitbreiding van de luchthaven, tegemoetkomen aan de bezorgdheden van de omwonenden en de burgemeesters, bezorgdheden die wij met Groen delen? (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Bedankt dat u met enkelen die vraag stelt. Dat geeft mij iets meer tijd om in detail te antwoorden. Het verhaal bestaat uit twee elementen, maar ik lees vandaag alleen maar aandacht voor één element, namelijk de gevolgen van de uitbreidingsplannen op de grond. Er zijn echter ook gevolgen voor de lucht, met gevolgen voor de beleving van de mensen op de grond in heel Vlaams-Brabant.

Wat betreft de gevolgen op de grond, gaat het over het feit dat men de startbaan 25L wil verlengen en dus meer richting Vlaanderen wil verschuiven. Dat heeft als praktische consequentie: onteigeningen. Men wil er een grote muur rond zetten, in een maximaal scenario tot 4 kilometer. Dat heeft dus heel concrete, tastbare consequenties. Maar dat is maar één element van het verhaal.

Een tweede element gaat over de wijziging van de vliegroutes. Vandaag zijn er drie startbanen: twee parallel en één dwars. Er zijn ongeveer 120.000 vliegtuigen per jaar die vertrekken vanuit Zaventem. Daarvan vertrekt vandaag 71 procent op de startbaan 25R. Nu wil men de parallelle startbaan, die meer richting Vlaanderen ligt, de 25L, verlengen, met als gevolg dat heel wat startende vliegtuigen ook zullen verschuiven en zullen starten vanop de 25L. Concreet wil dat zeggen dat die voortaan een andere route zullen volgen en dat die boven het centrum van Zaventem, waar nu bijna niet over gevlogen wordt, zullen vliegen, om vervolgens veel korter, nog voor de grens met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, te kunnen afdraaien naar links of naar rechts. Alleszins zullen zij daardoor hoogstwaarschijnlijk de geluidsnormen, en dus ook de geluidsboetes, vermijden. Het gevolg is – dit is een 'zero-sum game' – dat elk vliegtuig dat niet boven het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest vliegt, een vliegtuig extra is dat boven de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant vliegt.

Finaal zou het resultaat kunnen zijn dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zich een overwinnaar mag noemen, in die zin dat er veel minder, of misschien bijna

geen, vliegtuigen boven het grondgebied zullen vliegen, ofwel op veel grotere hoogte, met dus veel minder overlast, en dat uiteindelijk de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant in totaal meer vliegtuigen boven het hoofd zullen zien verschijnen.

Daarom plaatsen wij een breed gedragen kritische noot in de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant. Verschillende burgemeesters, over partijgrenzen heen, stellen vragen. En eigenlijk zeggen zij zo'n beetje allemaal hetzelfde: wij zijn voorstander van de groei van de luchthavenregio, want dat is voor ons echt een megabelangrijke economische groeipool. Maar er zijn twee zaken. Ten eerste: draagvlak bij de gemeenten. Daar wordt nu aan gewerkt door de luchthaven – goede initiatieven. Maar ten tweede: een rechtvaardige, eerlijke verdeling van de lasten en de lusten. Dat wil dus zeggen dat de vliegroutes eerst moeten worden vastgelegd in een federale vliegwet, zodat we ook af zijn van alle juridische procedures waarbij de rechtbank de ene keer zegt dat de ene vliegroute wordt vernietigd en de andere keer dat de andere vliegroute wordt vernietigd. Het is een hele poespas, waardoor er zeer grote rechtsonzekerheid bestaat, ook in hoofde van de gebruikers van de luchthaven en van de luchthaven zelf.

Iedereen heeft er baat bij, zowel de omwonenden, de gemeenten, als de uitbaters van de luchthaven zelf, dat er een federale vliegwet komt waarin de routes nu eens wettelijk worden vastgelegd, zodoende dat die niet om de haverklap kunnen worden aangevochten. Dat is een voorwaarde die wij in Vlaams-Brabant uitdrukkelijk verbinden aan de uitbreidingsscenario's. Die uitbreidingsscenario's zijn nog wat toekomstmuziek, maar op korte termijn kunnen er ook technische ingrepen gebeuren, bijvoorbeeld het verbeteren van de dwarse baan voor zowel opstijgen als landen.

Er zijn momenteel op korte termijn technologische maatregelen te nemen, die trouwens ter harte worden genomen door federaal minister Bellot. Daardoor kunnen de zaak en de capaciteit op korte termijn verbeteren. Op de lange termijn is Vlaams-Brabant heel duidelijk: ja aan de economische groei, maar een eerlijke verdeling tussen lusten en lasten en dus een federale vliegwet, en een draagvlak bij de gemeenten en omwonenden in de Vlaamse Rand in Vlaams-Brabant. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u legt weliswaar zelf de vinger op de wonde, maar u moet er toch ook voor zorgen dat u niet in een partijtje schaduwboxen terechtkomt, waarbij u vanuit het Vlaamse niveau oppositie gaat voeren tegen de Federale Regering.

Inderdaad, er is dringend nood aan zo'n federale vliegwet. Uw partij zit mee aan de federale knoppen, u hebt zelf de sleutel in handen om dit aan de Federale Regering voor te leggen, ofwel aan het Overlegcomité, waar over een dergelijke vliegwet kan worden beslist.

Minister, u hebt al gezegd in de pers dat er allerlei studies zijn gebeurd, dat alles klaar en bestudeerd en geanalyseerd is, en dat het nu aan de politiek is om knopen door te hakken. Daar ontbreekt het net aan. De analysemakers zeggen samen met ons dat er zo'n vliegwet moet komen, maar wanneer komt die er? Die zou inderdaad de hele onzekerheid in de buurt kunnen wegnemen, die zou heel de discussie over de routes die de vliegtuigen nemen, kunnen omzeilen. Wanneer hebt u dat besproken met uw federale collega's? Wanneer hebt u dat ter sprake gebracht op het Overlegcomité?

Lieve Maes (N-VA): Minister, in mij vindt u een zeer trouwe supporter van een vliegwet. Anders hebt u net besloten dat ik slechter zal slapen als inwoner van Zaventem. Dat staat buiten kijf.

Nog even over de uitbreidingsplannen. Op dit moment werkt de luchthaven met de specifieke Forumgroep, en daarin zitten vertegenwoordigers van gemeenten en provincie. Is er een plan dat ook de Vlaamse Regering daarbij wordt betrokken of ligt dat nog niet vast? (*Applaus bij de N-VA*)

An Moerenhout (Groen): Minister, in uw antwoord hoor ik vooral een goede poging om de aandacht af te leiden van het essentiële probleem dat hier vandaag wordt aangekaart door de omwonenden, door de burgemeesters er nu ook door onze partij. Ja, de lusten en de lasten moeten eerlijk worden verdeeld. Ja, er moet dringend een vliegwet komen door de regering waar u zelf in zit. Maar dat is niet waar het hier vandaag over gaat.

Waar het vandaag over gaat, is dat er een plan op tafel ligt dat bepaalde elementen naar boven brengt, zoals een muur van 18 meter hoog, waardoor alle licht zal wegvallen en alle leven in de buurt. Zoals ook 22 onteigeningen, wat ongeveer de helft van een dorp is. Zoals nog meer geluidsoverlast en gezondheidsschade dan vandaag het geval is. U als minister van Mobiliteit, maar ook van de Vlaamse Rand, hebt zich uitgesproken als voorstander van die plannen, zonder dat u vandaag een antwoord kunt bieden aan de bezorgdheden die deze plannen opwerpen.

Minister, u bent ook minister van Mobiliteit. Als de luchthaven het aantal reizigers van 20 naar 40 miljoen wil laten verhogen, vraag ik me af hoe die 20 miljoen extra mensen zich in godsnaam zullen verplaatsen van en naar Zaventem. De Brusselse ring staat vandaag al potdicht, die staat stil. De door u zelf aangekondigde openbaarvervoersinvesteringen lopen immens veel vertraging op. (*Applaus bij Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout, u kunt één vraag stellen, geen twee vragen. Dat is een ander onderwerp.

Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, uw federale collega Bellot had geprobeerd om een geluidsimpactstudie te bestellen bij een internationaal onafhankelijk bureau, maar dat bleek dan niet zo onafhankelijk te zijn en dus is dat niet gelukt. Weet u daar meer over? Zal die federale geluidsimpactstudie er wel of niet komen?

In de krant heb ik gelezen dat ondertussen de lusten voor Brussel zijn, en de lasten voor Vlaanderen, als we horen wat er allemaal eventueel op ons af kan komen.

Ik denk dat we met voldoende zijn om daar kritisch naar te kijken en de levenskwaliteit van de buurtbewoners te garanderen. De verlenging van de startbaan is een dossier dat ze nu al jarenlang meezeulen. Daar is gewoon geen draagvlak voor. Dat betekent niet dat er geen andere maatregelen mogelijk zijn waar ook al lang sprake van is: het 'instrument landing system' (ILS) om automatisch te kunnen landen, de versnelde opstijgprocedures enzovoort. Er zijn mogelijkheden. Ik pleit ervoor dat de luchthaven alle andere mogelijkheden goed onderzoekt vooraleer maatregelen te nemen die totaal geen draagvlak hebben.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, de luchthaven is inderdaad een zeer belangrijke economische pool. Ze is belangrijk voor de tewerkstelling, en uiteraard moet elke beslissing die wordt genomen, met respect voor de omwonenden gebeuren.

Wat ik graag nog extra wil benadrukken: zit er momenteel nog capaciteitsuitbreiding in binnen de bestaande grenzen? We moeten zoeken naar een

optimalisering van het baangebruik. Er zijn nieuwe technologische ontwikkelingen mogelijk, zoals verbeterde software en korter op elkaar landen. Er zijn nog optimalisaties mogelijk. Ik wil u vragen om dat samen met de luchthaven extra te bekijken.

Minister, u hebt het zelf al gezegd: er is de belangrijkheid van die vliegwet. Het is belangrijk om rechtszekerheid te geven aan de omwonenden, rekening houdend met de leefbaarheid, maar ook rechtszekerheid aan de luchtvaartmaatschappijen. Het is uiteraard een federale vliegwet, onder leiding van minister Bellot. Welke stappen hebt u al genomen als Vlaams minister om te zorgen dat we daar ook vooruit kunnen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): De toekomst van de luchthaven belangt ons allemaal aan. Het is essentieel dat we de economische leefbaarheid van de luchthaven kunnen verzoenen met de leefkwaliteit van de omwonenden. Als we horen dat er plannen zijn om een muur te bouwen van 18 meter, waarbij Humelgem het nieuwe Doel wordt, dan hebben wij daar heel grote vraagtekens bij.

U hebt, zoals mevrouw Moerenhout terecht opmerkte, de vraag handig ontweken, want u koppelt het aan de Vliegwet. Maar, minister, u mist elke maand opnieuw de kans op het dossier op het Overlegcomité te brengen. Blijkbaar hebt u met uw federale collega gewoon afgesproken dat u niets zult doen voor de rest van de legislatuur. Dat is schandelijk.

Essentieel is dat we dit dossier eindelijk ontmijnen en ontdoen van communautaire en politieke spelletjes. Daarom doen wij opnieuw het voorstel: stel een intendant aan die in een gedragen participatief proces met alle belanghebbenden rond de tafel kan gaan zitten en een gedragen oplossing vinden. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Voorzitter, ik begrijp nog altijd die fetisj niet van de groei van de luchthaven. Als we willen dat de algemene hinder naar beneden gaat, en niet naar boven, dan moeten we niet bezig zijn met een groeiscenario van de luchthaven.

Los daarvan, minister, ... (*Opmerkingen*)

Ik zeg niet dat de luchthaven moet sluiten. De vraag is of ze verder moet groeien, of die uitbreiding moet plaatsvinden. Ik vind het trouwens ongepast dat zo'n uitbreiding op tafel ligt zolang er geen politieke duidelijkheid bestaat over die vliegroutes.

Minister, u verwijst ernaar, die Vliegwet moet er komen. Maar wanneer gaat die er komen? We spreken nu al maanden, zelfs jaren, over meer overleg tussen de verschillende regeringen om hieruit te geraken zodat al die frustratie in Vlaams-Brabant over die hinder stopt, dat er duidelijkheid komt. Maar wanneer komt die duidelijkheid er?

Gaat er deze legislatuur nog een vliegwet komen? Gaat u aan tafel zitten met de andere regeringen?

Minister Ben Weyts: Mevrouw Segers, u hebt kritiek op de verlenging van de startbaan met 900 meter. U roept op om een intendant in te schakelen. U beweert de belangen te verdedigen van Vlaams-Brabant. Ik vrees dat we u echt niet nodig hebben, want ik vrees dat uw linkerhand soms niet weet wat uw rechterhand doet. U hebt in de Senaat een voorstel ingediend samen met de heer Anciaux. U hebt dat ook ondertekend.

Hiermee – het tart vanuit Vlaams-Brabant werkelijk alle verbeelding – stelt u niet alleen voor om de startbaan te verlengen met 900 meter; neen, u stelt een verlenging voor met 1,8 kilometer! Nietwaar, vrienden! U vraagt om 1,8 kilometer verlenging te onderzoeken. (*Applaus bij de N-VA*)

U vraagt om baan 25L – daarover spreken we dus – zo veel mogelijk achteruit te schuiven zodat deze baan volwaardig kan worden gebruikt voor opstijgende vluchten. U vraagt om te onderzoeken of er een verlenging van baan 25L mogelijk is met 1,8 kilometer! Het is zelfs 1850 meter! Dat is toch het voorstel dat uw partij heeft ingediend in de Senaat! (*Applaus bij de N-VA*)

En u komt ons hier de les spellen en de belangen verdedigen van Vlaams-Brabant! (*Applaus bij de N-VA*)

Blijf alstublieft zo ver mogelijk weg van de belangen van Vlaams-Brabant als dit uw intentie is. Wij hebben u niet nodig, wel integendeel.

Het onheilsscenario dat wordt geschetst, is het maximale scenario. Voor alle duidelijkheid: vandaag liggen verschillende scenario's op tafel. Er wordt enkel gefocust op het maximale statische scenario waarbij er sprake is van een muur van 4 kilometer lang en 18 meter hoog, maar er liggen nog verschillende andere opties op tafel.

Ik heb al overleg gehad met minister Bellot. Hij gaat maatregelen nemen via technologische oplossingen, bijvoorbeeld het uitrusten van alle start- en landingsbanen met het 'instrument landing system'. Dat is belangrijk. Dat kan nu worden gedaan en daar wordt aan gewerkt door minister Bellot.

Men suggereert om oppositie te voeren tegen de beslissing van minister Bellot. A la limite, graag, maar er is geen beslissing. Ik zou willen dat er iets op tafel komt te liggen. Zodra er iets op tafel ligt, gaan we dat vanzelfsprekend met zijn allen kritisch bekijken, maar er ligt nog niets op tafel. Net daarvoor ijveren wij.

Tot slot: er is natuurlijk een betrokkenheid vanuit de Vlaamse Regering. Momenteel is er een ruimtelijk uitvoeringsplan voor de luchthavenomgeving. Je kunt in technologische oplossingen voorzien en je kunt kijken naar alternatieve scenario's zoals een beperkte verlenging van de startbaan of een taxibaan. Naargelang het scenario dat men hanteert, is er desgevallend een aanpassing nodig van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De luchthavenuitbater is gebonden aan alle ruimtelijke procedures en vergunningen allerhande. Dat wil dus zeggen dat de Vlaamse Regering, en meer specifiek de minister van Ruimtelijke Ordening, ter zake vanzelfsprekend inspraak heeft. Ik kan u garanderen dat er regelmatig overleg is tussen mezelf en minister Bellot, en vanzelfsprekend ook met de luchthavenuitbater. Ik herhaal: wij willen zorgen voor economische groei in de luchthavenregio maar met een draagvlak in de betrokken gemeenten, en er is een absolute koppeling met een federale vliegwet.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt op allerlei zaken geantwoord die vooral naast de kwestie zijn, zelfs over voorstellen die door andere collega's in de Senaat zijn ingediend. Maar over een concrete oplossing hebt u helemaal geen duidelijkheid gegeven. De mensen in uw eigen provincie, en zeker in de Vlaamse Rand, waarvoor u dan ook nog eens als minister bevoegd bent, maken zich zorgen om hun woonkwaliteit, om de leefbaarheid, om hun nachtrust, om de vraag of ze eenvoudigweg hun woning kunnen behouden of niet. Degenen die nu naar uw antwoord hebben geluisterd, weten nog altijd niet meer en weten nog altijd niet waar ze aan toe zijn. Dus vraag ik u, minister: communautaire stilstand of niet, durf nu eens in dit dossier de moed van uw overtuiging te hebben, durf nu eens wat meer te doen dan alleen maar te blaffen, durf nu ook eens te bijten en door te bijten in dit dossier, zodat die Brusselse chantagepolitiek met geluidsnormen van de baan is en er een vliegwet komt die zekerheid geeft aan de mensen in Vlaams-Brabant. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

Lieve Maes (N-VA): Minister, wij staan op dezelfde lijn, dat weet u. Ik wil u nog één ding meegeven. Een aspect dat hier nog niet aan bod is gekomen, is dat binnen de komende tien jaar er ook nog wel wat innovatie mogelijk is. Zo werkt de universiteit van Leuven aan een nieuwe generatie isolatiemateriaal en wordt er ook gezocht naar elektrische motoren als bijstarter bij het starten. Misschien kunnen in de loop der jaren ook vernieuwingen op dat gebied zorgen voor minder hinder voor de inwoners. *(Applaus bij de N-VA)*

An Moerenhout (Groen): Minister, collega Segers heeft volledig gelijk. U hebt er niet op geantwoord, maar u mist maand na maand zelf de kans om de Vliegwet op de tafel te brengen en te bespreken. Ook collega Sanctorum heeft gelijk: zolang die er niet is, is het totaal ongepast om over die uitbreiding te spreken, laat staan zoals vanmorgen, wanneer u zich expliciet hebt geuit als voorstander van de uitbreiding, van de verdubbeling van de luchthaven.

Ik vind dat u daarin een verkeerde keuze maakt, als minister van de Vlaamse Rand omdat u geacht wordt om de leefbaarheid te verdedigen en om de belangen van de omwonenden te verdedigen en te beschermen, maar ook als minister van Mobiliteit. Hoe zult u er in godsnaam voor zorgen – daar heb ik u ook geen antwoord op horen geven – dat die 20 miljoen extra reizigers van en naar Zaventem kunnen reizen? Dat is immers volledig onrealistisch en volledig onwenselijk. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche van Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de actie van het personeel van de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de problemen in de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol na de opname van meisjes

ACTUELE VRAAG van Elke Van den Brandt aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de acties van opvoeders van de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol naar aanleiding van de hervorming tot gemengde campus

ACTUELE VRAAG van Martine Taelman aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over meisjesleefgroepen in de gemeenschapsinstelling De Kempen in Mol

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, deze vraag heeft een actuele aanleiding, maar is eigenlijk een oud zeer. In de jeugdzorg is er al vele jaren een probleem van te weinig plaats voor jongeren en te weinig personeel om hen op een goede manier op te vangen.

Bovenop dat probleem dat u al lang kent en waar veel te weinig aan gebeurt, is er nog iets extra gebeurd. U hebt beslist om 20 plaatsen voor jongens te schrappen en in de plaats 18 meisjes een plek te geven in Mol. U hebt de directie daarvan ingelicht twee dagen voor u die beslissing nam. U hebt hen niet au sérieux genomen en u hebt hun niet gevraagd wat ze ervan dachten en wat er nodig was om dit te doen slagen. U hebt het hun simpelweg meegedeeld.

Het is dan ook niet te verbazen dat het personeel al gauw heeft laten merken dat het water hun aan de lippen stond. Het lukte hen niet om met de middelen die ze hebben gekregen en de gebrekkige tijd die ze hebben gehad, zich voor te bereiden om die meisjes goed op te vangen. Twee maanden geleden hebben zij u

een eerste signaal gegeven, een duidelijk signaal waarop u niet hebt gereageerd. Opnieuw, voor de tweede keer hebt u hen niet serieus genomen. Ja, de administratie heeft een delegatie uit Mol ontvangen, heeft gezegd dat ze het probleem begrijpt, dat ze het zou voorleggen aan de minister en dat ze zijn antwoord nog zou overmaken. Maar er kwam geen antwoord.

Nu, twee maanden later, is er een nieuwe actie waarbij diezelfde mensen tegenover u dezelfde noodkreet slaken en opnieuw vragen om hen alstublieft de middelen en de mensen te geven om te doen wat ze moeten doen. Ze willen het graag doen. Ze willen dag en nacht werken voor die jongeren, maar vraag van hen niet het onmogelijke.

Zult u hen deze derde keer wel serieus nemen? Zult u werkelijk overleggen en echt met een antwoord komen? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, we staan achter de beslissing om achttien plaatsen te creëren voor meisjes in Antwerpen. Het is belangrijk dat meisjes die worden opgesloten in een gemeenschapsinstelling niet van Limburg naar Beernem moeten gaan. Dat is goed.

Maar, minister, de manier waarop dit is aangepakt, roept hele grote vragen op. Ik citeer uit de open brief die het voltallige personeel van de gemeenschapsinstelling u stuurde: "De realiteit is, mijnheer de minister, dat u meer problemen hebt gecreëerd dan u er hebt opgelost."

Wat zijn de feiten? Een jaar na de beslissing is er nog steeds geen prikkelarme ruimte voor meisjes. Straffer nog, ze zijn van zes naar vier gegaan. Een jaar na de beslissing zijn er nog steeds geen gescheiden douches voor jongens en meisjes in de onderwijsinstelling. Er is niet in veiligheidsdeuren geïnvesteerd. En slachtoffers van tienerpooiers zitten samen in één instelling met tienerpooiers. Kunt u de kat nog dichterbij de melk zetten?

Het resultaat is dat het aantal agressie-incidenten is toegenomen. De voorbije 2 maanden tekenden de meisjes voor de helft van de incidenten, terwijl ze maar 18 van de 56 residenten uitmaken. Het ziekteverzuim piekt. Er is personeel dat afhaakt en er zijn werkonderbrekingen. Terwijl de regionale spreiding voor de meisjes is verbeterd, is die voor de jongens daardoor verslechterd.

Hoe is dit in godsnaam zover kunnen komen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): De theorie is goed: meisjes uit Antwerpen of Limburg die naar een gemeenschapsinstelling moeten, moeten voortaan niet helemaal naar West-Vlaanderen om opvang te hebben.

In de praktijk worden in de Kempen geen bijkomende plaatsen gecreëerd, maar gaan de plaatsen voor meisjes ten koste van de plaatsen voor jongens. Het gevolg is dat er te weinig plaats is voor de jongens. Die plaatsen zaten al vol. De jongens moeten dan naar Everberg, waar het ook vol zit. Het probleem wordt gewoon verschoven.

Het effect is dat de jongens die nog wel blijven en die vroeger in functie van hun noden in verschillende opvangsystemen zaten, nu noodgedwongen moeten samenzitten. Volgens het personeel gaat dat niet. We zetten nu jongens samen die niet in één groep horen te zitten.

Ook met betrekking tot de meisjes is er een probleem. Die heel kwetsbare meisjes hebben een specifiek profiel. Ze komen uit zeer verontrustende situaties. Soms zijn ze uit een netwerk van tienerpooiers geplukt. Nu komen ze terecht in een setting waarop het personeel niet is voorzien. Het personeel heeft zelf verklaard niet de opleiding te hebben gekregen of de expertise te hebben om hiermee aan de slag te gaan.

Minister, u hebt een open brief gekregen. Ik wil daar even naar verwijzen. De realiteit is dat u door een probleem op te lossen meer problemen hebt gecreëerd. Tot twee dagen voor de beslissing was de directie niet eens op de hoogte van de omvorming. Ze wisten daar op het terrein niets van, laat staan dat ze inbreng hebben gehad. Ze hebben signalen gegeven: "Er was een spoedoverleg in november, maar sindsdien hebben we niets meer vernomen."

Dit is geen goed beleid. In de praktijk geven we die heel kwetsbare jongeren niet de zorg die ze nodig hebben. Mijn vraag is dan ook zeer eenvoudig. Wat zult u doen om de omvorming van de gemeenschapsinstelling tot een succes te maken voor het personeel, maar zeker ook voor de kwetsbare jongeren?

De voorzitter: Mevrouw Taelman heeft het woord.

Martine Taelman (Open Vld): Voorzitter, ik sluit me aan bij de sprekers die het een goede zaak vinden dat meisjes in de gemeenschapsinstelling in Mol terecht kunnen. Zoals al eerder is gesteld, zijn er al eerder problemen in die gemeenschapsinstelling geweest. Een van die problemen is de moeilijke uitstroom naar de gewone instellingen in de bijzondere jeugdzorg. Er zaten op dat ogenblik ook veel meisjes en jongens. Er komen veel slachtoffers met complexe problematieken terecht. Het personeel is daar niet altijd voor opgeleid.

Nu komt daar nog een bijkomend probleem bij. Het is niet ondenkbaar dat er meisjes terechtkomen die het slachtoffer zijn geworden van seksueel grensoverschrijdend gedrag en die misschien in prostitutienetwerken hebben gezeten. Zij kunnen daar eigenlijk in aanraking komen met jongens die zelf daders zijn van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Dat is natuurlijk geen gemakkelijke zaak.

Minister, welke concrete maatregelen hebt u genomen om te vermijden dat die daders en die slachtoffers met elkaar in aanraking komen?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Voorzitter, ik zal misschien een paar zaken op een rijtje zetten. Het klopt uiteraard dat de open brief is toegekomen. We hebben vorige week de afspraak gemaakt om hier morgen overleg over te plegen. De signalen en de bezorgdheden moeten uiteraard bespreekbaar zijn. We zullen morgen trachten hierover goede afspraken te maken. We zullen zeer pragmatisch en praktisch punt per punt bekijken welke zaken de mensen naar voren brengen.

Ik wil toch iets nuanceren. Volgens mij zijn een aantal zaken die hier zijn vermeld niet helemaal correct. We gaan al een tijdje na hoe we de capaciteit van onze gemeenschapsinstellingen kunnen vergroten. Wat de doelgroep betreft, gaat het dan zowel om jongens als om meisjes. Tussen 2007 en 2017 is de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen ten gevolge van opeenvolgende investeringen met iets minder dan honderd plaatsen vergroot. Wat de capaciteitsuitbreiding betreft, hebben we een belangrijke oefening gemaakt.

We hebben echter ook vastgesteld dat er meer nood is aan een gesloten setting voor de doelgroep van de meisjes. Bijgevolg is hier tijdens de vergroting van de capaciteit aandacht aan besteed. Het is juist dat een gedeelte van de capaciteit is omgebouwd om aan die stijgende nood aan gesloten opvangmogelijkheden voor

meisjes te kunnen tegemoetkomen. Tegelijkertijd is het ook belangrijk, zoals daarnet is vermeld, dat we zorgen voor een betere aanpak van de afstanden. Het is echt geen goede zaak 150 kilometer te moeten rijden om een meisje uit Limburg in een gemeenschapsinstelling te plaatsen. Dus er was ook absoluut vraag om ook een inspanning te doen voor de capaciteit in de regio Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant.

Al die zaken zijn op de tafel gekomen. Het is uiteraard niet zo dat ik beslis op een blauwe maandag wat ik zal doen. Dat is allemaal uitvoerig bestudeerd en bekeken door het agentschap. Toen eind februari 2017 duidelijk was dat we die optie konden nemen, is het overleg gestart en kon men ter plaatse beginnen met de voorbereidingen. Er is in de loop van de maand maart over gecommuniceerd, het is op de website gekomen, er is een transitieplan gemaakt en er zijn een aantal schikkingen getroffen. Zo is het aantal personeelsleden tijdelijk verhoogd met 2,5 voltijdse equivalenten om die transitie mogelijk te maken. Al die zaken moesten helpen voor de implementatie in de praktijk.

Voetnoot: er is in Mol al een time-outafdeling voor meisjes. Het is dus niet zo dat er nog geen meisjes op de campus verblijven, maar dit is natuurlijk wel een ander type setting. Voor de time-outcapaciteit is er ook in Mol een voorziening.

We gaan uiteraard luisteren naar de signalen van het personeel op het terrein, en die ernstig nemen. Naast de problematiek van de organisatie in Mol zelf zie ik echter in de brief en in een aantal van de vragen een aantal andere bezorgdheden die ik zelf onderschrijf. Een van de grote kwesties voor ons is dat de doorstroming uit onze gemeenschapsinstellingen nog moet kunnen verbeteren. We hebben daar al heel wat werk in gestoken, er is ook al heel wat verbeterd, maar we nemen toch nog extra initiatieven op dat vlak. Naar aanleiding van de problematiek van de slachtoffers van de tienerpooiers is er intussen ook in het private aanbod voor meisjes opnieuw een capaciteit gecreëerd. Ook dat vraagt heel wat middelen. We hebben ook een zeventigtal trajecten gefinancierd, ook voor meisjes, om die uitstroom uit onze gemeenschapsinstellingen sneller te kunnen realiseren. Ook dat zal tijdens de volgende maanden operationeel zijn. Dat is belangrijk omdat het helpt de druk op onze gemeenschapsinstellingen op te vangen en omdat het kwaliteit en continuïteit in de opvolging levert.

Ik neem aan dat u ook weet dat de vraag naar meer mogelijkheden om ook vanuit de gemeenschapsinstellingen jongeren met complexe zorgvragen kwaliteitsvol te kunnen laten doorstromen naar een aangepaste opvang – wij noemen dat de opvang voor jongeren met een gedrags- en emotionele stoornis (GES) – wordt beantwoord. Wij gaan de capaciteit in de loop van dit jaar drastisch opvoeren. Het zal gaan over een verhoging met bijna vijftig plaatsen: dat is een capaciteitsverhoging met 70 procent voor deze GES+-jongeren. Ook dat moet helpen om een antwoord te bieden op de vragen van onze medewerkers in de gemeenschapsinstellingen naar meer perspectief voor die jongeren die daar met heel complexe problemen verblijven maar die beter zouden terechtkomen in een aangepaste setting.

Tot slot gaan we met een nieuwe capaciteit van start wanneer het gaat over jongvolwassenen. Het gaat dan over een extra capaciteitsondersteuning in het beschut wonen voor jongvolwassenen met psychische problemen maar ook over extra woongelegenheden om ervoor te zorgen dat de doorstroom van die jongvolwassenen die een plek moeten zoeken, beter verloopt. Dat moet goed zijn voor een capaciteitsuitbreiding van zeventig plaatsen in Vlaanderen.

Kortom, er zal de volgende maanden een enorm pakket aan uitbreidingsmaatregelen voelbaar zijn op het terrein, en dat is een goede zaak. Wij zullen uiteraard met de medewerkers en met de verantwoordelijken van het agentschap

bekijken welke problemen zich nog voordoen op de campus en ervoor zorgen dat die omschakeling, die eigenlijk een heel goede zaak is, zo goed mogelijk verloopt. (*Applaus bij CD&V*)

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, u zegt dat er deze keer echt overleg komt, en ik ben blij om dat te horen, maar ik krijg toch opnieuw het gevoel, en dat is een gevoel dat ook heel sterk heerst in de sector, dat u op papier de dingen wel wilt proberen te doen kloppen, maar dat het heel moeilijk is voor u om te weten hoe het er op de werkvloer echt aan toe gaat. En dus zou het goed zijn indien u en een aantal mensen uit uw administratie bereid zouden zijn om eens een week mee te draaien.

Misschien moet u daar gewoon eens een week naartoe gaan. Misschien moet u eens met die hulpverleners ter plaatse doen wat zij doen, om te kijken en te leren, en aan den lijve te ondervinden welke regels, welke inspanningen die wij en u ons hier vanuit Brussel getroosten, werken en welke niet. Ik heb immers heel sterk het gevoel dat zij denken dat u echt niet weet hoe het er in de praktijk aan toegaat. Ik hoop dat u een inspanning wilt doen om dat zelf ook eens mee te maken, om dat met hen te gaan doen. (*Applaus bij sp.a*)

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik moet eerlijk zeggen dat ik niet helemaal volg wat uw antwoord betreft. U zegt dat u een heel aantal dingen aan het doen bent, dat u wel overleg hebt gepleegd en dat u al lang bezig bent met het omvormen van die plaatsen naar plaatsen voor meisjes. Ik heb u in juni 2015 hier gevraagd hoe dat zat. U hebt toen gezegd dat er een masterplan voor de gemeenschapsinstellingen zou komen. U hebt in juli 2015 een beslissing laten goedkeuren door de Vlaamse Regering. Er zou onder andere een architectuurstudie komen, om ervoor te zorgen dat die meisjesplaatsen waarover we het nu hebben, daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd.

Vandaag, drie jaar later, staan wij hier en is mijn vraag aan u: waarom was daar niet in een prikkelarme ruimte voorzien voor die meisjes? Wanneer komt die er nu? Waarom zijn er nu minder ruimtes dan voordien om jongeren af te zonderen wanneer ze het moeilijk hebben? Waarom zijn er nog altijd geen gescheiden douches? Waarom was er geen budget om een extra onderwijsinrichting in te richten? Minister, wanneer gaan we die verandering echt kunnen zien? Is er eigenlijk wel zo'n plan, zoals u hebt beloofd, en als dat er is, mag dit parlement daar dan inzage in hebben? (*Applaus bij de N-VA*)

Elke Van den Brandt (Groen): Dit is uitvoerig besproken, zegt u. Er is overleg geweest. Dat is wat ik u hoor zeggen. Wat ik op het terrein hoor, is dan men twee dagen op voorhand is verwittigd van de beslissing en dat men geen reactie heeft gekregen na het spoedoverleg dat er is geweest.

U zegt dat er morgen een overleg is gepland. Dat is waar, maar dat overleg ging oorspronkelijk niet hierover. Dat ging over consultants, maar dat terzijde, het is goed dat er morgen een overleg is. De vraag is echter vooral wat u daar gaat antwoorden. Er liggen immers 21 vragen op tafel, 21 heel concrete vragen. Op een van die vragen bent u net ingegaan: hoe gaan we de doorstroming kunnen doen, hoe gaan we ervoor kunnen zorgen dat de jongeren sneller kunnen uitstromen? U maakt zich sterk – zoals u zich hier al vaak sterk hebt gemaakt, maar dat niet uit de praktijk is gebleken – dat er nieuwe plaatsen zullen komen, dat het allemaal goed komt. Er zijn andere vragen, bijvoorbeeld of er een samenwerking zal komen met de psychiatrie, wat ze ook al heel lang vragen, of er een betere omkadering zal komen, zodat ze betere zorg kunnen geven, of er een aanpassing van hun capaciteit komt. Een belangrijke vraag is of er eindelijk een aparte, volwaardige campus komt voor meisjes in de Kempen. Dat laatste is immers een vraag die al sinds 2007 meegaat. Iedereen ging ervan uit dat het

niet de vraag was of die campus er zou komen, maar wanneer en waar die er komt. Minister, wat gaat u morgen antwoorden? (*Applaus bij Groen*)

Martine Taelman (Open Vld): Minister, ik denk dat wij inderdaad moeten zeggen dat deze regering investeert en in budgetten voorziet. U hebt verwezen naar de GES+-jongeren, de jongeren die met complexe, moeilijke problematieken worden geconfronteerd. Daar wordt inderdaad geld voor vrijgemaakt. Hier zitten we echter toch met een heel concrete situatie van meisjes die soms in een prostitutienetwerk hebben gezeten, die slachtoffer zijn geweest van tienerpooiers en die nu, omdat ze in een setting terechtkomen, in aanraking komen met daders. Misschien zijn dat niet meteen de tienerpooiers, maar dikwijls ook wel daders die seksueel grensoverschrijdend gedrag vertonen.

Minister, daarom herhaal ik mijn concrete vraag: welke maatregelen worden genomen om te vermijden dat die slachtoffers in aanraking komen met de daders van grensoverschrijdend seksueel gedrag, om te vermijden dat die slachtoffers nog verder in de miserie, in de problemen komen in plaats van te worden geholpen?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, in het rapport Binnen(ste)buiten van het Kinderrechtencommissariaat werd er enkele jaren geleden al op gewezen dat het nodig is dat een jongere, wanneer hij wordt geplaatst, zo dicht mogelijk bij zijn woonplaats wordt geplaatst. Dat is onder meer van belang voor bezoekregelingen, maar ook voor de re-integratie nadien. In dat kader rees dan dadelijk de nood aan plaatsen voor meisjes, voor jongeren uit onder meer Limburg en Antwerpen.

Wij zijn alleszins tevreden dat er heel wat uitbreidingen zijn gekomen de voorbije jaren, in totaal bijna honderd extra plaatsen, waaronder ook heel wat voor meisjes.

Vanzelfsprekend is bij die omvorming en die uitbreiding aandacht nodig voor de manier waarop die uitbreiding wordt geïmplementeerd. Ik denk dat er al heel wat is geïnvesteerd – de minister heeft er ook al naar verwezen –, maar dat moet natuurlijk worden voortgezet.

Minister, mijn vraag aan u is om verder te overleggen met directie en vakbonden zodat die uitbreiding in goede banen wordt geleid, zowel ten voordele van de jongeren als van de medewerkers die er elke dag met grote inzet werken, om nadien dan ook te monitoren of die implementatie goed verloopt en of die nieuwe plaatsen hun doel bereiken.

Minister Jo Vandeuren: Zoals gezegd, denk ik dat het evident is dat we morgen ook luisteren en ook de zeer concrete vragen beluisteren. U zult het mij niet kwalijk nemen, maar het is natuurlijk ook belangrijk dat het agentschap en de directies daarin ook hun verantwoordelijkheid kunnen nemen. Het is niet de bedoeling dat alle overleg over de hele praktische implementatie op het niveau van het kabinet moet gebeuren, integendeel. Het is net de bedoeling dat wij iedereen ertoe aanzetten om heel constructief en op een open manier samen te werken, inderdaad mevrouw Van den Bossche, vanuit de concrete ervaringen en mogelijkheden op het terrein.

Mijnheer Parys, we hebben al maatregelen genomen – trouwens op uw vraag – voor leefgroepen waar jongeren met een complexe problematiek verblijven. We hebben de personeelsomkadering aangepast. We laten minder jongeren naar die leefgroepen toestromen, met behoud van de omkadering, zodat er meer draagkracht kan worden georganiseerd. Er zijn wel degelijk dingen gebeurd. Het

gevoel van 'er wordt vergaderd maar er worden geen afspraken uitgevoerd' moet ik echt wel betwisten. We proberen echt concreet uit te voeren wat we naar aanleiding van zo'n overleg hebben afgesproken.

Ik kan alleen maar zeggen dat ik het transitieplan heb gezien. Ik zeg niet dat dat het meest perfecte plan is, maar zeggen dat het twee dagen op voorhand plotseling realiteit is geworden, is niet juist. Ik heb het communicatieplan en -traject hier voor me liggen. 14 maart: communicatie van de directie aan alle personeelsleden met uitleg en link naar alle info en presentatie. 31 maart: infovergadering voor de leidinggevenden. 28 april: mailopstart, uitleg over personeelsbevraging rond voorkeur en interesse voor toekomstige leefgroepen. 15 mei: mail aan alle personeelsleden over de stand van zaken en uitnodiging voor een drietal infomomenten. Ik zie dat men die concertaties toch wel degelijk heeft georganiseerd.

Ik ga uiteraard niet beweren dat het allemaal zomaar loopt. Uiteraard zijn er afspraken over wie wanneer op een plein buiten is en hoe de looptrajecten zijn zodat men confrontaties daardoor niet organiseert of minstens zo weinig mogelijk organiseert. Ik ga morgen luisteren naar de mensen die die bezorgdheid aanbrengen. We zullen dan afspraken maken over hoe we die punten dan stelselmatig aanpakken. Het zal natuurlijk de taak van het agentschap en de directie zijn om na te gaan hoe we de dingen die naar voren worden gebracht, ook praktisch kunnen oplossen.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, u zegt dat er overleg is geweest, maar het overleg kwam er na de beslissing. Mensen serieus nemen, betekent dat je voor je de beslissing neemt, met hen praat over de omstandigheden die nodig zijn opdat die beslissing kan slagen. Wij vragen als overheid heel veel van hulpverleners. Ik vind niet dat wij als overheid doen wat wij zouden moeten doen om hun een werkelijke kans te geven hun job naar behoren uit te oefenen. Wat zij vragen, is overleg vooraleer iets wordt beslist, zodat u hen kunt horen, zodat u kunt meenemen wat men op het terrein aanvoelt wat nodig is.

Nogmaals, ga zelf eens op het terrein staan, ondervindt het aan den lijve. Maar je kunt maar één van die twee doen: ofwel gelooft u hen, neemt u hen serieus en betreft u hen bij uw beleid, ofwel gaat u het zelf doen en ziet u wat er nodig is. Maar u kunt niet van op die afstand en met zo'n houding denken een juiste beslissing te nemen voor die sector. Op die manier gaat het niet lukken, minister Vandeuren. Ik roep u op om een andere aanpak te hanteren. *(Applaus bij sp.a)*

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik heb een dochter van drie. Soms zegt ze tegen mij: 'Maar papa, dat dúurt veel te lang.' En eerlijk gezegd, minister, dat is ook een beetje het gevoel waarmee ik hier vandaag staat. We zeggen dat we iets zullen doen aan die GES+-jongeren. Maar vandaag moet ik, als ik met het personeel spreek, concluderen dat er jongeren met een gedrags- en emotionele stoornis geplaatst zijn in een gemeenschapsinstelling, in principe voor drie maanden, en dat ze daar anderhalf jaar moeten zitten vooraleer ze kunnen doorstromen naar een plaats in de gehandicaptenzorg.

Hetzelfde geldt voor de vervolghulp. Dat is een heel mooi idee, dat, als je volwassen, jongvolwassen wordt, de leeftijd van 18 jaar bereikt, er continuïteit van hulpverlening is. Vandaag zit er iemand thuis die geweld heeft gepleegd op zijn jongere zusje en op zijn moeder. Hij moest uit de gemeenschapsinstelling worden ontslagen omdat hij 18 jaar was. Er was geen andere plek of andere hulpverlening voor hem. Er zijn twee andere jongens die in de gemeenschapsinstelling zitten, binnenkort 18 jaar worden en waarvoor er ook geen vervolg is. Minister, kunt u sneller werk maken van al die maatregelen die u voorstelt? *(Applaus bij de N-VA)*

Elke Van den Brandt (Groen): Ik hoop dat de mensen die zeggen dat het te traag gaat – een mening die ik deel – de volgende keer niet zullen tegenstemmen als we een budgetverhoging vragen voor deze sector. Want, collega's, hoe vaak moeten we hier nog staan? Hoeveel alarmkreten zijn er nog nodig? Hoe vaak moeten kranten uitpakken met schrijnende verhalen voor het grondig verandert? Want, of het nu gaat over meisjes die in de cel overnachten omdat er geen plaats is in de psychiatrie, of het nu gaat over jongeren die voor hun kerstvakantie van de ene kant van het land naar de andere kant van het land worden gebracht om zo toch maar onderdak te krijgen, of het nu gaat over pleegouders of vrijwilligers die soms gedurende maanden jongeren opvangen omdat ze niet kunnen aanzien dat ze eventueel op straat zouden belanden, altijd komen we bij hetzelfde probleem terecht: er is plaats tekort, alles zit stampvol.

En als we daar iets aan willen doen, dan moet u meer plaatsen maken. Wij hebben super goede, super gemotiveerde werkers op het terrein. Het zijn mensen die aan de slag willen gaan. Minister, zorg ervoor dat zij hun werk kunnen doen. Zorg ervoor dat zij niet bezig zijn met kinderen noodgedwongen een dak boven het hoofd te geven, maar dat zij echt te gronde kunnen werken. Beloof geen plaatsen bij iedere brand, maar creëer die plaatsen en zorg ervoor dat we op het terrein het verschil merken. (*Applaus bij Groen*)

Martine Taelman (Open Vld): Minister, ik hoop inderdaad dat tijdens het overleg van morgen die hulpkreten van het personeel ernstig worden genomen. Ik ben er ook van overtuigd dat dat zal gebeuren.

Maar als ik in de media lees dat daders en slachtoffers, vaak heel zwaar getraumatiseerde meisjes, samen aan de afwas staan, dan denk ik dat er een probleem is en dat daar ook aandacht voor moet zijn tijdens het overleg dat u morgen zult voeren. Inderdaad, het personeel moet een hart onder de riem worden gestoken, die mensen moeten met concrete maatregelen eindelijk eens weten wat er zal gebeuren opdat ze op een goede manier kunnen werken. Maar vooral, minister, vraag ik graag aandacht voor de getraumatiseerde slachtoffers, zodat zij toch niet moeten worden geconfronteerd met daders van seksueel grensoverschrijdend geweld, waardoor de problematiek alleen maar langer aansleept.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Joris Poschet aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de impact van het onbelast bijverdienen op de welzijnssector

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, u weet het, ik heb niet op tropisch hout gelopen. Maar het is wel januari, receptiemaand en dan komen wij op tientallen recepties en krijgen wij honderden handdrukken. En sommigen nippen heel hard door en voilà: na een tijd begeeft uw hand het.

Alle gekheid op een stokje. Ik ben nu wel bij de welzijnssector, minister. De Federale Regering heeft in het Zomerakkoord een aantal maatregelen genomen, onder andere het jaarlijks 6000 euro onbelast bijverdienen, die een effect hebben op gemeenschapsbevoegdheden. Ik heb daarover al een vraag gesteld aan minister Muyters, in verband met de impact op de sportsector. Maar het heeft ook een impact op de welzijnssector. Zo was er een zekere bekommernis over mogelijk kwaliteitsverlies bij de oppasdiensten, de woonzorgvoorzieningen of de kinderopvang.

Nu het federale parlement dit akkoord effectief in de praktijk aan het omzetten is en de Kamercommissie hierover gestemd heeft, wilde ik u vragen, minister,

welke acties u ondernomen hebt. Wat is de impact van dit federale Zomerakkoord op de welzijnssector?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb hier een tijdje geleden in de commissie al een inschatting van gegeven. Ik kan bevestigen dat we door de federale overheid op verschillende vergaderingen zijn uitgenodigd, waarop vertegenwoordigers van andere collega's aanwezig waren, maar waarop ook de andere gemeenschappen aanwezig waren.

Wat in de teksten, zoals ze nu aan het einde van de laatste commissievergadering in het federaal parlement tot stand zijn gekomen, een goede evolutie is, is dat voor een aantal sectoren de inwerkingtreding van de bepalingen verschoven is in de tijd. Dat zal ons zeker in staat stellen om, zoals afgesproken, een impactanalyse te doen en te kijken hoe we onze eigen regelgeving moeten bijsturen en hoe we het handhavingsbeleid zullen organiseren. Dat maakt het voor ons mogelijk om een aantal zaken grondig te bekijken en, indien nodig, daar met een aantal sectoren overleg over te plegen. Een tweede wijziging die ik gezien heb in de laatste rechte lijn, en wat volgens ons een goede evolutie was, is dat voor wat in de regelgeving stond over het verenigingswerk en over de occasionele diensten nu ook een wettelijke basis is gelegd, om aan te geven dat de gemeenschapsregels ter zake van toepassing zijn op de diensten die via de deelplatformen worden geleverd. Dat is namelijk een oudere wetgeving. Er was daarover een debat ontstaan en men heeft via amendementen een aantal zaken aan de tekst toegevoegd. We vinden dat een goede zaak.

Waar ik, als we het over de zorg in de enge betekenis van het woord hebben, het meest bezorgd over ben is dat de regels die in de gemeenschappen bestaan, en dat is in de Franse Gemeenschap niet anders dan bij ons, aangeven dat als je dat doet op een professionele manier, daar toch een aantal kwalificaties voor vereist zijn. Iets anders is het als je dat doet als mantelzorger. We kunnen daar geen onduidelijkheid over hebben dat die regels gerespecteerd moeten worden, ook als het occasionele activiteiten zijn of activiteiten die passen in de regels en de toepassing van de wet over verenigingswerk en de werking van de deelplatformen. Dat is voor ons belangrijk. In de tekst staan op dat vlak gelukkig al een aantal goede verduidelijkingen. Door deze nieuwe categorie sociaalrechtelijk en fiscaal in te voeren, zou er discussie kunnen zijn over de vraag of het iets is dat je moet beschouwen als een professionele activiteit dan wel als vrijwilligerswerk. Ook daarover was de tekst, toen hij in de commissie werd besproken naar aanleiding van de laatste beslissing van de Federale Regering, al behoorlijk bijgestuurd.

Op dit moment moeten we wachten tot we de definitieve teksten kennen. Er is nu een procedure gestart wegens belangenconflict. Ik sluit niet uit dat op federaal niveau nog zal beslist worden om die tekst aan te vullen, daar beslissen wij niet over. Wij kunnen nu wel, met wat al op tafel ligt, kijken hoe we dat in Vlaanderen zien als een kans, een opportuniteit. We mogen niet blind zijn voor de risico's die daaraan verbonden zijn, maar ik heb het gevoel dat we, wetende welke zorgvragen op ons af komen in Vlaanderen, gebruik moeten maken van die mogelijkheden en dat onze taak er ook in zal bestaan kwaliteit te waarborgen, zeker als het gaat over dienstverlening aan heel kwetsbare mensen.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord, en ik ben blij dat de federale collega's rekening gehouden hebben met onze bekommernissen. Ik stel vast dat door dat overleg de kwaliteit van de zorg niet enkel gewaarborgd kan worden, maar ook uitgebreid kan worden naar onder andere die deelplatforminitiatieven. Mijn vraag was of nog mogelijke bijkomende wijzigingen te

verwachten zijn binnen de welzijnssector door de maatregel over het onbelast bijverdienen tot 500 euro.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

Jan Bertels (sp.a): Minister, mijnheer Poschet, wij zijn evenzeer bezorgd, maar we willen iets meer actie dan u voorstelt. We moeten de mogelijkheden en opportuniteiten bekijken, maar niet blind, want dat is wat er nu gebeurt.

We zijn in Vlaanderen bevoegd voor de kwaliteit van de dienstverlening. We moeten daar de regels voor vastleggen. Die kwaliteit van de dienstverlening is zeer belangrijk. Ik hoop dat we dat allemaal onderschrijven. We mogen dus niet blind meegaan in een verhaal dat op het federale niveau wordt geschreven, zonder Vlaanderen daarin te betrekken.

Minister, u geeft nu aan dat we iets meer tijd hebben, maar tot voor kort werden we daar als het ware niet bij betrokken en wachtten we af wat er op het federale niveau werd beslist, om dan te bekijken of we onze dienstverlening kwaliteitsvol konden handhaven. Dat is onze bevoegdheid, daar zijn wij ook voor aangesteld.

Het bijklussen in de welzijnssector moet aan professionele kwaliteitscriteria beantwoorden. Minister, dat zegt u ook. Maar, mijnheer Poschet, er is niemand, noch werkgevers noch werknemers nog zorgbehoevenden noch de minister, die momenteel weet hoe we dat zullen waarborgen. Niemand weet hoe we de borg van de zorg zullen doen. Vóór de beslissing moeten we overleg plegen en een kader afbakenen, niet na de beslissing. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Elke Van den Brandt (Groen): Dit is, om het zacht uit te drukken, slordig werk. Nog op het moment zelf dat het werd bekendgemaakt, kwam er op Twitter – op Twitter begot – een reactie: 'Wat met mantelzorgers voor mensen met een handicap?' De federale minister antwoordde op Twitter: 'We zetten die mee op de lijst.' Dat is de manier waarop dit beleidsonderdeel wordt gemaakt. Nu dreigen er in de zorg een aantal heel belangrijke aspecten verloren te gaan want tegelijkertijd zitten er ook een aantal zaken in die echt nodig zijn. Bijvoorbeeld de sportcoaches waren hiervoor vragende partij. Nu krijgen we een situatie waarin alles op een hoopje wordt gegooid en waarin alles fout komt.

Minister, we hebben symmetrische regeringen: dezelfde partijen zitten in de Vlaamse en in de Federale Regering. Ga samen rond de tafel zitten. Maak samen een voorstel dat steekhoudt en onderbouwd is, waarmee we aan de slag kunnen. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw van der Vloet heeft het woord.

Tine van der Vloet (N-VA): Ik wil graag eens de nadruk leggen op de mogelijkheden van het onbelast bijklussen. In de sector van mensen met een beperking zien we dat heel wat mensen een beroep doen op een persoonlijke assistent. En door dat onbelast bijklussen zijn er toch een aantal jobs die mensen kunnen uitvoeren. We denken dan bijvoorbeeld aan de ondersteuning bij het gaan zwemmen, bij het op uitstap gaan, bij verplaatsingen die worden gemaakt. Dat kan een win-winsituatie zijn, zowel voor de persoon die kan bijklussen en netto bijverdient, als voor de mensen met een beperking, want zij kunnen met hun zorgbudget veel meer zorg inkopen.

Minister, gaat u de taken die ik net heb opgenoemd, mee betrekken bij het onbelast bijklussen, zodat die mensen die taken kunnen gaan uitvoeren?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik kan u volledig bijtreden. U hebt al in de commissie gezegd dat er heel wat opportuniteiten zijn met dit systeem. We hebben het de afgelopen weken ook al over de eenzaamheid in de woonzorgcentra gehad. Dan heb ik het nog niet over de ouderen in een thuissituatie. Ook daar doet zich een opportuniteit voor. Als mensen denken dat psychologen en psychiaters dat allemaal in hun eentje zullen oplossen, dan dwalen ze. We moeten hier vooral focussen op de opportuniteiten die zich in dit systeem aandienen. Minister, welke opportuniteiten werden al in kaart gebracht?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Ik heb al in de commissie gezegd dat we aan het bekijken zijn wat de impact is en hoe we dit met onze bestaande regelgeving moeten toetsen. Tot welke conclusies leidt dat? Men moet mij niet kwalijk nemen dat ik mij hoed voor al te formele uitspraken. Ik moet er eerst zeker van zijn dat de regelgeving, zoals ze zich nu voordoet, definitief is. We kunnen natuurlijk heel wat zaken in beweging zetten, maar als blijkt dat er in de tekst nog zaken bewegen, moet je daar met een zekere voorzichtigheid over spreken.

Ik heb u mijn benadering wel al gegeven. De federale tekst bevat uitdrukkelijke verwijzingen naar de gemeenschapsbevoegdheden. Voor de zorg wordt ook duidelijk aangegeven dat de specifieke taken die daar worden benoemd, onderhevig zijn aan de kwaliteitsvereisten die er zouden zijn als ze door professionelen zouden worden uitgevoerd. Er is een verschuiving in de tijd. Dat geeft ons wat meer ruimte om dat te bekijken en om met de sectoren de effecten te bespreken.

Collega's, ik ben niet blind voor een aantal risico's, maar er zitten uiteraard ook opportuniteiten in. Op een ogenblik dat we in Vlaanderen staan voor een enorme toevloed van nieuwe zorgvragen, wij de vermaatschappelijking van de zorg prediken, en persoonsvolgende financieringssystemen invoeren, is het toch de boodschap, denk ik, dat je dat probeert te bekijken binnen een kader dat op een ander niveau tot stand komt en waarvan ik alleen maar kan zeggen dat ik bevestig dat we bij herhaling werden uitgenodigd om daarover te overleggen, onze vragen te stellen en onze suggesties te geven.

Dan is het op zo'n moment boodschap om daar op zo'n manier naar te kijken dat we daar het beste van kunnen maken. Dat wil niet zeggen: blind voor de risico's of de bezorgdheden, integendeel. Maar ernaar staan te kijken en het maar laten gebeuren en er niet zelf mee de dialoog rond voeren met de sectoren, lijkt mij zeker geen goede houding. Ik ben van plan om die impactanalyse met de administratie te finaliseren op het ogenblik dat we zeker zijn waarover we spreken en dat de teksten definitief zijn, of minstens verondersteld kunnen worden definitief te zijn. En dan zullen wij uiteraard ook met alle sectoren overleggen en zullen we ook aan onze regering onze visie geven op de vraag wat de toepassing van de huidige regelgeving betekent en waar zo nodig bijgestuurd moet worden.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Het akkoord rond de zogenaamde 500 euro onbelast bijverdienden biedt een aantal kansen en brengt een aantal uitdagingen met zich mee. Die kansen bestaan erin de levenskwaliteit van de Vlamingen en de Brusselaars te verbeteren. Wat betreft de uitdagingen, ben ik blij dat u samen met de federale collega's aan tafel zit, en dat die ook niet alles meteen in steen gebeiteld hebben, maar openstaan voor bezorgdheden van de gemeenschappen, die voor een hele set aan voorschriften en kwaliteitsnormen bevoegd zijn. In die zin ben ik heel blij dat die voorschriften van kwaliteit letterlijk zullen worden

opgenomen in de federale wetgeving. Ik denk dat dit ook niet het einde is van het verhaal en dat we nog wel een aantal vragen over dit thema kunnen verwachten. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De vragen van de heer Van den Heuvel en de heer Ronse gaan niet door. *(Opmerkingen)*

Ik vind het fijn dat u dat zo volgt. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Bent u ongerust, omdat het over Brugge gaat, dat het niet doorgaat?

De actuele vraag van de heer Van den Heuvel is ingetrokken. De vraag van de heer Ronse was een vraag die men kon toevoegen. Doordat de vraag van de heer Van den Heuvel wegviel, viel de vraag van de heer Ronse ook weg. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

ACTUELE VRAAG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de resultaten van de meest recente zwerfvuilstudie van OVAM

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Collega's, we zijn weeral een studie rijker. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) heeft ons een studie bezorgd over de zwerfvuilcijfers van 2015. We weten nu dat 20.426 ton zwerfvuil opgehaald is langs onze Vlaamse wegen. De OVAM heeft haar berekeningen ook wat scherper gezet. We weten dat de lokale besturen en de lokale overheid 155 miljoen euro lichter zijn gemaakt. In totaal kost dat zwerfvuilbeleid 165 miljoen euro. Daarvan dragen de lokale besturen 155 miljoen euro.

Gelukkig, minister, hebt u in 2016 samen met de Vlaamse Regering beslist om de producenten ter verantwoording te roepen en hen een duit in het zakje te laten doen om die factuur voor de lokale besturen wat lichter te maken. U hebt van de producenten een bijdrage van 9 miljoen euro gekregen. Daarmee hebt u in Vlaanderen de Mooimakers-campagne op touw gezet.

Minister, we hebben vandaag een studie van de OVAM met cijfers van 2015. Is het niet nuttig en nodig dat de OVAM wat korter op de bal speelt en dat wij met recent cijfermateriaal beleid kunnen voeren in de strijd tegen zwerfvuil in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Nevens, u weet dat de OVAM om de twee jaar de cijfers actualiseert en kijkt hoeveel zwerfvuil er is opgehaald. U weet ook dat de cijfers die nu bekend zijn gemaakt, van 2015 zijn, maar dat er wat problemen waren met de methodiek, doordat elke gemeente dat op een andere manier bijhield: je hebt vuilnisbakken, je hebt wat je van de straat veegt, je hebt wat je ophaalt. Het is net om sneller en korter op de bal te kunnen spelen, dat de OVAM die berekening nu juist heeft gezet en nu goed weet hoe die methodiek in elkaar zit, en zo de cijfers veel sneller zal kunnen bijhouden.

Het is de bedoeling dat de cijfers van 2017 snel bekend worden. De offerte is al de deur uit, dus de studiebureaus kunnen nu al inschrijven. De methodiek is er. Dat zal dus veel sneller gaan. De Mooimakers worden geëvalueerd en we hebben daar ook het lot van het statiegeld aan gekoppeld. Dat zou ook snel kunnen

gaan, sneller dan de cijfers van 2017, omdat de Mooimakers een initiatief is dat beter kan worden gemonitord. Ik hoop daar in het voorjaar duidelijke cijfers over te hebben.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik ben blij met uw antwoord. Willen we beleid voeren in Vlaanderen en de strijd tegen zwerfvuil aangaan, dan moeten we zorgen dat we over recente cijfers beschikken. Vandaag een studie krijgen van 2015 waarin de lokale besturen en de steden moeten vaststellen dat het bedrag van 55 miljoen euro dat in het verleden werd gespendeerd, nu met 100 miljoen euro wordt verhoogd, dat doet pijn. Elke eurocent die een lokaal bestuur moet investeren in het proper houden van steden en gemeenten, is een eurocent te veel.

Minister, we moeten samen de strijd aangaan. U hebt er al verschillende initiatieven in genomen. Hoe gaat u in de toekomst die financiële lasten voor de gemeenten en steden lichter maken? Hoe kunt u ervoor zorgen dat de factuur die we vandaag betalen voor een propere gemeente en stad, vermindert?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): De kracht van de boodschap zit natuurlijk in de herhaling. De Vlaming ergert zich enorm aan zwerfvuil. Lokale besturen en vele andere overheden betalen heel veel geld voor het opruimen van zwerfvuil. Minister, u hebt alle krachten gebundeld in de Mooimakerscampagne en u hebt conform het regeerakkoord een studie uitgevoerd over het invoeren van statiegeld. Daarover is ook heel veel animo, kijk maar naar de Statiegeldalliantie.

Recent hadden we in de commissie een hoorzitting met alle actoren over de zwerfvuilproblematiek. Onze fractie vindt dat er heel veel aandacht ging naar het verhogen van de producentenverantwoordelijkheid als het over verpakkingsafval gaat.

Minister, hebt u al een zicht op de nieuwe erkenningsaanvraag van Fost Plus? Zijn hun voorstellen voldoende vernieuwend en voldoende ambitieus?

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, onze partij wil dat de strijd tegen zwerfvuil wordt opgevoerd. Er zijn al maatregelen genomen. We willen dat de recyclagegraad in de toekomst verbetert, dat we minder plastic afval hebben. Er zijn stappen genomen, u hebt twee jaar geleden een overeenkomst gesloten met de privésector, met de verpakkingsindustrie, met de VVSG. Een evaluatie volgt dit jaar. We hopen dat we na die evaluatie grote stappen vooruit kunnen zetten om de strijd tegen het zwerfvuil aan te gaan.

Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat producenten die nu nog te weinig bijdragen in het zwerfvuilbeleid, zijnde de kauwgomsector en de sigarettensector, in de toekomst hun steentje bijdragen om minder zwerfvuil te hebben?

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, gemeente na gemeente sluit zich aan bij de Statiegeldalliantie. Of het nu 55 miljoen of 155 miljoen euro is, feit is dat ongeveer 95 procent van de kosten voor alle vervuiling door zwerfvuil wordt gedragen door de gemeenten, met andere woorden door de belastingbetaler. Dan houden we nog geen rekening met de maatschappelijke kost, de kost voor de landbouwer die zijn vee verliest door het zwerfvuil, door de blikjes in de berm en de weiden. We hebben niet nog verschrikkelijk veel meer cijfermateriaal, studies en evaluaties nodig.

Wij hebben geen excuses meer nodig. Het standpunt van Groen is duidelijk: statiegeld nu!

Minister Joke Schauvliege: Collega's, mevrouw Meuleman, om te beginnen, zwerfvuil is natuurlijk meer dan blikjes en petflessen. Zwerfvuil bestaat uit meer. U weet dat ik ook voorstander ben van het statiegeld, dat dat een deel van het zwerfvuil kan oplossen, maar het zal ook ruimer moeten gaan.

Daarom denk ik dat het belangrijk is dat we de nieuwe erkenning van Fost Plus aangrijpen, maar ook de evaluatie van de Mooimakers om met een totaal verpakkingsbeleid te komen. Ik verwacht die evaluatie van de Mooimakers in het voorjaar.

De aanvraag voor de erkenning van Fost Plus ligt nog niet neer. Die moet worden ingediend bij de Intergewestelijke Verpakkingscommissie. Dat wordt daar ingediend en verder besproken.

Hoe kunnen we verder werken aan hun producentenverantwoordelijkheid? Die bestaat vandaag al. Er is een bijdrage. Op basis van die bijdrage wordt ook een beleid gevoerd, Fost Plus is daar een voorbeeld van, maar ook VAL-I-PAC.

Ik denk, en ik hoor hier in de zaal dat daar een brede steun voor te vinden zal zijn, dat we naar een veel grotere producentenverantwoordelijkheid moeten gaan. We moeten de volledige kosten, 163 miljoen euro, verhalen op iedereen die het afval veroorzaakt. De vervuiler betaalt. Dat wil zeggen: dat kan de kauwgomfabrikant zijn of de producent van plastic zakjes, blikjes of flesjes. We kunnen dan met die versterkte producentenverantwoordelijkheid werken aan een systeem van statiegeld.

Dat wordt op dit moment allemaal uitgewerkt. Als al die verschillende elementen op de tafel liggen, komt er een globale vernieuwing van het verpakkingsbeleid met een nieuwe erkenning van Fost Plus en met een versterkte producentenverantwoordelijkheid. Ik ben ervan overtuigd, samen met de acties rond sensibilisering, verenigingen die we nu ook inschakelen, dat we op die manier de strijd tegen het zwerfvuil zeker kunnen versterken.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik ben in blijde verwachting. Ik hoor van u dat de producentenverantwoordelijkheid de sleutel is om aan het zwerfvuil iets te doen. De factuur voor de lokale besturen wordt kleiner en lager. U wilt ook korter op de bal spelen. Dat past bij een vraag over de voetbalstadions, maar wij zullen korter op de bal spelen in het kader van de zwerfvuilproblematiek.

Ik ben blij, minister, maar ik hoop dat u in dezen ook een tandje bij steekt, zodat we snel een boodschap kunnen brengen naar de lokale besturen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jo De Ro aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het nijpende lerarentekort in de secundaire scholen

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, collega's, om de zoveel tijd bereiken ons berichten over lerarentekorten. Het was deze week niet anders. Een scholengemeenschap uit Kontich-Hove had berekend dat er in het eerste semester ongeveer duizend lestijden niet konden worden ingevuld.

Dat zegt op zich niet zoveel. Ik lees het ook in sommige blikken hier: is dat veel of is dat niet veel? Dat betekent eigenlijk dat die directies elke dag in heel veel klassen creatief moeten omspringen met de vervanging van leerkrachten. De kinderen moeten worden samen gezet. Er moet heel veel extra studie worden

gegeven. Er zijn ook meer creatieve oplossingen, maar op het terrein betekent dit één ding en dat is dat het geen ideale lesomstandigheden zijn. Dat verbaast ons niet. Zij zijn niet de enige scholengemeenschap die dat vaststelt. Mij valt het op dat het steeds vroeger in het schooljaar voorvalt dat leerkrachten moeilijk of zelfs niet te vervangen zijn.

De hoofden van het Gemeenschapsonderwijs (GO!) en van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen waren er zeer snel bij om te zeggen dat er nood is aan een algemeen, globaal actieplan tegen lerarentekort of pro het lerarenberoep. U hebt zelf terecht verwezen naar de hoop die u stelt in de aanpak van de lerarenloopbaan en -opleiding.

Maar ik wil vooral kijken naar de voorstellen die door de hoofden van de koepels en van het GO! werden gedaan. Horende wat zij deze week hebben gezegd, vraag ik me af wat u van hun voorstellen vindt. Hoe komen die bij u aan?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega De Ro, er zijn natuurlijk verschillende oorzaken waarom je een leraar niet kunt vervangen. Het kan zijn dat die ziek is, maar er komt straks nog een vraag over. Ik zal dat luikje dus straks behandelen. Het kan ook zijn dat aan het begin van het schooljaar er een vrije betrekking is en er niemand gevonden wordt. De cijfers geven u volledig gelijk. Het aantal werkloze leraren is de voorbije drie jaar gedaald met 30 procent en als je naar de openstaande vacatures bij VDAB kijkt, dan zijn die verdubbeld. Je ziet dus echt dat het opnieuw een knelpuntberoep aan het worden is.

Dat heeft te maken met twee omstandigheden. De job van leraar is in de beginjaren bijzonder onaantrekkelijk. De eerste jaren heb je geen vast werk en moet je vaak vervangingen doen. Ik vraag al jaren aan de sociale partners om te zoeken naar oplossingen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat je voor de jonge leerkrachten betere werkomstandigheden krijgt en dat ze sneller een vaste job hebben, zeker nu? Er is krapte op de arbeidsmarkt en het diploma van leraar is zeer aantrekkelijk, ook in zeer veel andere sectoren. De omstandigheden zijn zo dat jongeren en ook ouderen vaak worden weggeplukt uit het onderwijs, zeker als ze nog geen vaste opdracht hebben, om elders andere opdrachten te vervullen.

Ik ben globaal bijzonder tevreden dat de sociale partners nu ook zelf zeggen dat er een tekort is en dat we de handen in elkaar moeten slaan. Ik ben er vragende partij voor. Ik ben zeker bereid om niet alleen een campagne te voeren, maar ook om een pact speciaal voor onderwijs te sluiten, zoals minister Muyters heeft aangekondigd. Dat vraagt dat we de hervorming van de lerarenopleiding die we nu doen, ook meenemen en dus ook aan jongeren zeggen dat ze op hun 18 jaar, ook via de universiteit, leraar kunnen worden en dat ze er weer een eerste keuze van moeten maken. Dat vraagt ook dat de sociale partners akkoord gaan om een paar loopbaanversterkende maatregelen te nemen, zeker om de instroom van jongeren in het onderwijs niet alleen groter te maken maar ze vooral ook in het onderwijs te houden.

Wat dat betreft, ben ik zeer positief en neem ik zeker een initiatief om hen bij mij te roepen. Alleen maar een campagne, vind ik geen oplossing. Die moet gepaard gaan met vlees aan het been, en dat betekent extra maatregelen.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, als collega's van bijvoorbeeld de commissie Media of de commissie Energie over een pact spreken, dan zal ik geen open deur intrappen, maar die pacten houden in dat het niet alleen de regering is die maatregelen neemt en dat men niet alleen naar de minister moet kijken maar dat ook de spelers op het terrein, in onderwijs de vakbonden en de koepels, zelf ook

voorstellen doen. Anders is dat eigenlijk geen pact, dan is dat een vraag stellen aan de regering en zien wat er van de regering komt.

Minister, ik ben eigenlijk wel benieuwd, en ik denk velen met mij. Over de voorstellen die u doet, getuigt u hier regelmatig in het parlement, maar welke voorstellen doen bijvoorbeeld de werkgeversorganisaties binnen onderwijs concreet om tot een echt pact te komen en niet tot een pact waarbij alleen maar de Vlaamse Regering maatregelen moet nemen en extra centen op tafel moet leggen? Dat is voor ons geen loopbaanpact, maar een eenzijdige vraag.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Het feit dat er geen leerkrachten zijn die les kunnen geven aan leerlingen, is geen goede zaak, in de eerste plaats voor die leerlingen die leerstof missen en bijgevolg die leerstof ofwel sneller moeten verwerven ofwel achterstand oplopen. Ik treed de vraag van collega De Ro bij. Wat doen we nu allemaal? Wat zijn de oorzaken? Leerkrachten die ziek vallen, waar mevrouw Celis een vraag over zal stellen, is een belangrijke oorzaak voor het feit dat er geen leerkrachten zijn. Als de leerkracht er is, dan kan men gewoon verder.

Bij ons leven nog een aantal andere zaken. We moeten ervoor zorgen dat leerkrachten les kunnen blijven geven. Dat is immers hun hoofdbekommernis. Daarvoor willen ze leerkracht worden. Ik denk dus dat ook de koepels eens in eigen hart moeten kijken. Wanneer ze allerlei richtlijnen afvuren op de leerkrachten waar die leerkrachten zich niet door gesteund voelen, dan houden mensen er inderdaad mee op. Minister, u sprak zonet over VDAB. Wil dat zeggen dat alle vacatures uniek geregistreerd zijn bij VDAB? Dat lijkt ons alvast een goed beginpunt om goede cijfers te hebben van heel Vlaanderen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, vorige week hebt u mij nog in de commissie Onderwijs geantwoord dat u opportuniteiten ziet in het kader van de besprekingen van de cao om sneller tot resultaten te komen, mogelijk met betrekking tot maatregelen voor startende leerkrachten. Ik wil u daartoe bijzonder aanmoedigen, maar vooral ook de sociale partners oproepen om hier snel werk van te maken.

Als je luistert naar ouders en grootouders die kinderen gaan ophalen aan de scholen of naar mensen die naar oudercontacten gaan, dan hoor je veel inspirerende verhalen. Als we een positief klimaat willen creëren met betrekking tot het lerarenberoep, moeten we dan ook niet die verhalen een beetje uitvergrooten zodat er ook op een positieve manier over de sector wordt gesproken?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Het lerarentekort is een bestaand euvel. Vroeger ging dat vooral over de vakken wiskunde en Frans en technische vakken. Nu zien we dat het algemeen dreigt te worden. Directies trekken aan de alarmbel en zeggen dat ze het niet meer georganiseerd krijgen. Ze geraken met hun leerlingen niet meer over de lat van de eindtermen, en dus daalt de kwaliteit van ons onderwijs. Minister, er is dringend nood aan investeringen, eerder dan aan de besparingen van de laatste jaren in ons Vlaamse onderwijs.

Als de regering het woord 'pact' in de mond neemt, of het nu het Energiepact of het Lerarenloopbaanpact is, dan moeten we helaas vaststellen dat het een woord is dat vooral moet verdoezelen dat er niets gebeurt en dat de problemen in de praktijk elke dag groter worden. Dat is voor de Vlaamse leerkrachten echt een gemiste kans.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, drie leden van de drie meerderheidspartijen – nu Open Vld en straks de N-VA en CD&V – stellen vragen over au fond hetzelfde probleem. Of het nu gaat over het lerarentekort of over het ziekteverzuim, over de uitstroom van jonge leerkrachten of over burn-out, het probleem blijft hetzelfde. Hoe houdt u de job van leerkracht haalbaar? Hoe blijft u die job aantrekkelijk houden?

Dan is er inderdaad een pact nodig, en dringend. Hier is al meer dan tien jaar sprake van met verschillende partners. Dat gaat inderdaad niet in een besparingscontext. Er zullen extra middelen nodig zijn om jonge leerkrachten te ondersteunen, om te zorgen voor mentoren, om te zorgen voor jobzekerheid, om perspectief te bieden aan leerkrachten op het einde van hun loopbaan en om in bijkomende ondersteuning te voorzien in het kader van het M-decreet.

Welke budgetten plant u vrij te maken om echte ondersteuning te bieden aan de leerkrachten?

Minister Hilde Crevits: Wat betreft de budgettaire vraag wil ik eerst de puntjes op de i zetten. Mevrouw Gennez, er is sinds 2014 – en ik wik mijn woorden – 750 miljoen euro bij gekomen voor onderwijs, in deze legislatuur. Het zijn investeringen in extra leerkrachten. Het aantal diploma's in onderwijs is niet gedaald maar gestegen, dus het aantal jongeren dat afstudeert. We moeten inderdaad proberen om ze in het onderwijs te houden. Ik heb u daarnet ook de contexten geschetst. Ik ben daar ook blij om omdat het betekent dat er veel jonge mensen zijn in Vlaanderen. Het aantal jongeren dat doorstroomt naar het secundair onderwijs, is gestegen. We zullen de komende jaren een boom krijgen in het secundair onderwijs.

Het klopt inderdaad dat we moeten proberen om een pact te sluiten, maar de sociale partners, werkgevers en werknemers, – u was daar allemaal blij voor, ook in dit parlement – hebben gevraagd om een taakbelastingsonderzoek uit te voeren omdat dit vroeger nooit is gebeurd. Ze vonden het belangrijk dat daar een beetje respect voor wordt getoond door te kijken wat de taakbelasting is van leerkrachten. Wel, ik voer dat uit. Er zijn extra middelen bij gekomen. Maar door het onderwijs elke week opnieuw de dieperik in te spreken, zullen we niet veel jongeren aantrekken om voor het beroep van leraar te kiezen. We moeten er een klein beetje positief over spreken. *(Applaus bij de meerderheid)*

Mijnheer De Ro, ik ben zeer blij dat u naar het woord 'pact' hebt verwezen. Ik heb zeer terecht het woord 'pact' gebruikt, omdat ik niet aanvaard dat de oppositie zegt dat met een zak geld alles opgelost zou zijn. 'Geef ons budget en je zult zien dat al die jongeren naar het onderwijs komen.' Er zijn maatregelen op maat nodig. Ik zal er straks nog twee aanhalen, maar ik wil ook respect hebben voor de volgende vraagstellers. Voor mij hadden die vragen trouwens samen behandeld mogen worden.

We moeten er sowieso voor zorgen dat zeker die jongeren een job in het onderwijs willen blijven uitoefenen. Daarvoor is werkzekerheid bij het begin van de loopbaan van belang. Ik vind het van belang dat jongeren de keuze maken om leraar te worden. Als we natuurlijk geen educatieve masters hebben, kan zelfs de klassenraad niet adviseren leraar te worden. Wat is leraar in het secundair onderwijs worden in dat geval? Het is dan iets wat erbij wordt genomen door mensen die al een universitair diploma hebben. Ik vind dat geen goede werkwijze. Ik vind dat we het beroep van leraar opnieuw voluit moeten waarderen in de keuzes die jongeren maken.

Mijnheer De Ro, ik ga ermee akkoord dat het geld niet enkel van de overheid moet komen. Er moet ook intern worden gekeken. Ik heb dat appel gedaan. Ik was dan ook blij toen de heer Boeve in de media kwam met zijn grote oproep om

iets te doen voor het lerarenberoep. Iedereen moet naar zichzelf kijken en nagaan hoe er betere ondersteuning kan komen. De koepels kunnen de jonge leerkrachten ook beter ondersteunen. De school kan zelf ook veel doen. We zien dat leraren liever werken op plaatsen waar er een heel stabiele directie is. Ik loop al wat vooruit op de volgende actuele vraag. Op die plaatsen is er minder sprake van uitval of van burn-outs. Daar ligt een heel grote verantwoordelijkheid.

Ik zal me uiteraard tot het uiterste inspannen om dat loopbaanpact, dat er tijdens de vorige legislatuur niet is gekomen, tijdens deze legislatuur toch gerealiseerd te krijgen. De besprekingen van de cao lopen volop. Er wordt aan een heel hoog tempo vergaderd. Ik heb de sociale partners gevraagd om zeker met betrekking tot de startende leraars een aantal maatregelen in de cao op te nemen. Ik hoop dit oprecht, want de tijd dringt. We hebben hiervoor in 2018 bijkomende middelen uitgetrokken. Indien ze niet tot een akkoord zouden komen, zouden die middelen onbenut blijven. Ik heb er vertrouwen in dat met betrekking tot dit punt een akkoord zal worden bereikt.

De bottomline blijft dat we een moeilijk evenwicht moeten vinden. We moeten de studies aantrekkelijk maken, de opleidingen versterken en in de loopbaan van de leerkrachten investeren. Het is een gevoelige materie, maar we zullen er tijdens deze legislatuur door geraken. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, de onderhandelingen over de cao lopen. Wat het pact betreft, is het tempo er wat uit gehaald. Die studie is nog aan de gang. Ik zou daarvan gebruik willen maken om mijn oproep aan de andere partners rond de tafel nog eens te versterken. Mijn fractie heeft de voorbije weken inrichtende machten gehoord. Het gaat dan vooral om voorbeelden van inrichtende machten die op dit terrein een voortrekkersrol spelen. Ze doen aan aanvangsbegeleiding. De werkzekerheid ligt hoger dan het gemiddelde. Ze maken al hun vacatures nu al openbaar en ze zijn transparant. Dat kost niet per se meer geld of meer wetgeving. Nu al bewijzen lokale inrichtende machten dat ze dit kunnen.

Ik wil niet te veel overleden mensen parafraseren, maar ik zou graag toch een oud-president van de VS parafraseren en een oproep willen doen. De sociale partners moeten niet altijd kijken naar wat er voor hen in dat lerarenloopbaanpact zit, maar moeten ook durven te kijken naar wat ze aan dat pact kunnen bijdragen om er echt een toekomstgericht pact van te maken, om meer leerkrachten aan te trekken en om leerkrachten langer in het beroep te houden. Dat is de factor om gelukkige en goede leerlingen te hebben. *(Applaus bij Open Vld en CD&V)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het ziekteverzuim bij leerkrachten en directieleden

ACTUELE VRAAG van Jos De Meyer aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het stijgend ziekteverzuim bij het onderwijspersoneel in 2016

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Vera Celis (N-VA): Voorzitter, het is absoluut niet de eerste keer dat ik met betrekking tot deze vraag hier op het spreekgestoelte sta. Ik blijf natuurlijk bezorgd om het welzijn en het welbevinden van onze leerkrachten. Uiteraard zorgen de planlast, de toegenomen verwachtingen van de maatschappij en de ouders, de enorme diversiteit in de klassen waarmee het onderwijzend personeel

moet omgaan, de pestdossiers en het feit dat mensen het slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag worden, ervoor dat het ziekteverzuim stijgt in het leerkrachtenkorps, maar zeker ook in de directies.

Ik heb de cijfers bekeken in het rapport dat het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) hierover heeft gepubliceerd. In 2016 ging het opnieuw om gemiddeld negentien dagen afwezigheid wegens ziekte. Dat is een stijging met twee dagen ten opzichte van het jaar daarvoor.

In 2015 werd 36 procent van deze ziektedagen opgenomen door leerkrachten en directies als gevolg van een psychosociale problematiek, burn-out, depressies enzovoort. Minister, dat betekent dat de mentale draagkracht van directieleden maar ook van personeelsleden onderwijs serieus onder spanning is komen te staan. Alle leeftijdsgroepen zijn daardoor gevat, maar in de groep tussen 56 en 65 jaar is 62 procent van de ziektedagen toe te schrijven aan psychische aandoeningen. Vandaar minister, dat ik toch nog eens aan u wil vragen welke bijkomende maatregelen en ondersteuning u nog kunt bieden om een halt toe te roepen aan deze cijfers.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, collega's, ik volg deze problematiek al vele jaren met grote belangstelling op. We hebben opnieuw de cijfers ontvangen uit het ziekterapport 2016. We moeten daar niet flauw over doen. Het aantal ziektegevallen is gestegen, maar ik heb ook twee andere elementen vernomen, namelijk dat vier op de tien leerkrachten nooit ziek waren en dat men na langdurig ziekteverlof sneller opnieuw deeltijds is beginnen te werken.

De vragen van mevrouw Celis zijn begrijpelijke en terechte vragen. Ik wil daar geen onrecht of afbreuk aan doen, integendeel. Ik wil er wel op wijzen dat het welzijnsbeleid van het schoolbestuur op de scholen zelf heel belangrijk is. Mijn invalshoek is echter de volgende: intussen krijgen leerlingen geen les. Dagelijks gaan honderden, duizenden lestijden die het gevolg zijn van de open-endfinanciering eigenlijk verloren. Hoe kunnen we dat structureel oplossen en hoe kunnen schoolbesturen binnen de organieke reglementering die er vandaag al is, daar zelf een antwoord op geven zodat kinderen, leerlingen maximaal les kunnen krijgen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik heb het ziekterapport uiteraard heel grondig doorgenomen. Hoofdoorzaak nummer één bij ziektes is de griep. Ik verwijs naar minister Homans, die hier links van mij zit en die enige symptomen van griep vertoont. De heer Daniëls had het vorige week zitten, maar hij ziet er vandaag weer fatsoenlijk uit. *(Gelach)*

Weer fatsoenlijk, dat is toch 'ça va'? Dat is een vermelding in de annalen van deze plenaire vergadering.

Aan de griep kan men niet zoveel doen. Wanneer men ziek uitvalt door griep, dan is men weg uit de school. Wanneer de griep in de school hangt, dan worden snel veel leerlingen en leerkrachten besmet omdat onderwijs een contactberoep is.

Mijnheer De Meyer, wat die vervangingen betreft, hebben we nu voor het eerst een duidelijk zicht op hoeveel uren de scholen niet opnemen. Ik vind dat ook een heel groot probleem. Er is de open-endfinanciering. Doordat de vervangingen echter niet gebeuren, worden miljoenen euro's niet gebruikt. Vandaar dat ik aan de sociale partners twee voorstellen heb gedaan om daarop in te grijpen. Het eerste laat toe, en ik verwijs naar wat onder andere in Vilvoorde gebeurt, dat men voor vervangingen jonge leerkrachten of leerkrachten met ervaring specifiek een dergelijk ambt kan geven om die vervangingen te doen. Men kan dan binnen

de scholengemeenschap zeggen dat men daar één ambt voor heeft, wat ervoor zal zorgen dat die vervangingen altijd opgenomen worden. Het zou veel gemakkelijker zijn indien daarvoor zou worden samengewerkt tussen scholen – dat kan netoverstijgend zijn of binnen de scholengemeenschap – zodat die middelen worden gebruikt. Men krijgt dan leerkrachten die vaak vervangingen doen waardoor men niet telkens opnieuw op zoek moet gaan naar iemand die dat wil doen.

Ik had daarnet niet geantwoord op de vraag over de VDAB-databank. Het is inderdaad zo dat als gevolg van de krapte die er is, het aantal aanmeldingen is gestegen van 10.000 naar 16.000. We gaan dus vooruit. Er zijn steeds meer scholen die elke nood die ze hebben, melden aan VDAB. We streven er natuurlijk naar dat iedereen dat doet.

Er is nog een andere maatregel die voor mij ook kan. Zou het niet mogelijk zijn dat wanneer scholen echt geen vervanger vinden, die dagen kunnen worden opgespaard zodat zij op een later moment kunnen worden ingezet wanneer men wel vervanging heeft gevonden? Zo kunnen de klassen worden gesplitst of kunnen de ingehaalde uren op een fatsoenlijke manier worden teruggegeven aan de leerlingen.

Het zijn maatregelen die niets extra kosten maar die een optimale inzet betekenen van middelen die we sowieso hebben, maar die ervoor zouden kunnen zorgen dat we dat probleem van die niet-vervangingen toch wat kunnen beperken.

Mevrouw Celis, uw vermelding van de psychosociale problemen baart mij ook zorgen. Dat is aan de andere kant iets algemeen maatschappelijks: we zien dat in alle beroepsgroepen het aantal psychosociale problemen en burn-outs stijgt. In het onderwijs is dat niet anders. Veel aandacht moet daarom gaan, en ik kijk ook naar de collega's die daar nauw bij betrokken zijn, naar de positie van de directeur. We zien dat je in scholen waar de directeur zich ook goed voelt ook een ander schoolklimaat krijgt, dat dat een enorme impact kan hebben. Ik verwacht in het voorjaar de resultaten van het onderzoek dat we doen bij directies om te bekijken wat de factoren zijn die ervoor zorgen dat een directeur zich goed voelt, hoe we 'good practices' kunnen overzetten en wat de impact daarvan kan zijn op de school. Dat moet zeker in het basisonderwijs zijn vertaling krijgen, want we zien dat daar vooral op dit ogenblik bij de oudere leeftijdsgroepen, maar ook bij de directies het aantal psychosociale problemen stijgt. Ik sluit niet uit dat dat inderdaad te maken heeft met de veelheid aan taken. Er is daar ook extra ondersteuning nodig en ik hoop dat we ook op dat vlak de komende maanden een aantal maatregelen kunnen nemen, die sowieso ook hun budgettaire vertaling zullen moeten hebben. (*Applaus bij CD&V*)

Vera Celis (N-VA): Minister, ik dank u voor het antwoord. U weet dat het voor ons, voor de N-VA zeer belangrijk is om alle onderwijsmensen, en uiteraard ook de directies, op een heel eenvoudige, laagdrempelige manier te kunnen helpen. Ik ga hier nog eens een pleidooi houden om naar een aanspreekpunt te evolueren. U weet dat er heel wat expertise bij de vzw Limits zat. Die is opgehouden te bestaan, daar speelden een paar andere elementen, maar de expertise hoeft daarom toch niet verloren te gaan. Ik denk dat het zeker voor psychosociaal welbevinden bijzonder, maar dan ook bijzonder belangrijk is dat men een aanspreekpunt heeft waar men met professionele mensen aan de slag kan gaan. Uiteraard zijn er al heel wat zaken, zoals de vertrouwenspersonen, waarnaar u ook al regelmatig hebt verwezen. De preventieadviseur psychosociale aspecten is er ook. Dat verbetert echter onze cijfers niet. Daarom moeten we misschien toch iets verder kijken en het professionele meenemen in de redenering.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil u nog twee suggesties meegeven die ik ook hoor in het onderwijsveld. In noodsituaties, zoals bij griepepidemieën, moet je soms

noodoplossingen voorhanden hebben. Voor de twee oplossingen die ik suggereer en heb gehoord in het veld, heb je echter de hulp nodig van de Federale Regering.

Jonggepensioneerden onder 65 jaar mogen beperkt bijverdienen. Indien er ter zake iets meer marge was, zouden sommige jonggepensioneerden wel gemakkelijker willen inspringen bij ziekteverloven.

Dan zijn er de mensen die deeltijds werken en van het oude systeem zijn en nog een toeslag krijgen van de RVA. Zij verliezen die als ze tijdelijk voltijds werken. Mocht die drempel wegvallen, dan zou het gemakkelijker zijn om die deeltijds werkenden ook te overtuigen om tijdelijk voltijds te werken.

Deze twee suggesties uit het onderwijsveld wil ik u heel graag meegeven.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, we zijn eens gaan bekijken wat je uit de rapporten over ziekteverzuim kunt afleiden. De locatie, de provincies en zo, dat staat er wel in, maar wat wij op het terrein horen, is dat de investeringen in nieuwe schoolgebouwen daadwerkelijk een impact hebben op stress, op het welbevinden van zowel leerlingen als leerkrachten. Dit is een vraag waarop u ongetwijfeld nu niet op kunt antwoorden, maar het zou interessant zijn om eens te bekijken wat de impact is geweest van die honderden nieuwe scholen op het ziekteverzuim bij leerkrachten. Voor sommige mensen kan dat een heel rare vraag lijken, maar het is een opmerking die we op heel veel plaatsen horen in scholen die de afgelopen jaren zijn vernieuwd, opengegaan, waar er heel veel is geïnvesteerd, zowel qua belichting als qua akoestiek, voor het welbevinden van zowel leerkrachten als leerlingen. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat dat een impact zou kunnen hebben. Als dat een positief effect heeft, dan is dat alleen maar versterkend ten opzichte van het infrastructuurbeleid voor de komende jaren.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, het ziekteverzuim, het gros van de ziekte-dagen in het Vlaamse onderwijs komt inderdaad niet door de griep, maar door het psychosociale: burn-outs, stress, mensen die langdurig uitvallen gewoon omdat de werkdruk te hoog is en het beroep niet aantrekkelijker wordt gemaakt.

Het is niet sp.a of dit halfroond kamerbreed die u dit zegt, maar Koen Van Kerkhoven, de secretaris-generaal van de christelijke onderwijsvakbond, die aangeeft dat deze Vlaamse Regering niet langer kan wachten. Het ziekteverzuim is het hoogst in tien jaar. De paraplupolitiek heeft nu afgedaan. Er zijn investeringen nodig om de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep te versterken, en die zijn er tot op de dag van vandaag helaas niet. Men praat het gebrek aan aantrekkingskracht niet weg door het leven door een roze bril te zien. U moet handelen in plaats van communiceren.

Minister Hilde Crevits: Collega Celis, de hoofdoorzaak van de ziektes is de griep; het aantal dagen is psychosociaal. De griep is een korte ziekte. Er is, denk ik, geen tegenstelling tussen het aantal dagen en de hoofdoorzaak.

Collega Gennez, Koen Van Kerkhoven van COC zit elke week mee aan tafel. Hij onderhandelt alle maatregelen mee die wij willen nemen. Ik versta dat hij artikels schrijft, maar ook hij zit mee aan het stuur om een aantal maatregelen te nemen. Ik verwijs naar het appel dat daarnet ook is gegeven.

Collega Celis, u kent mijn bezorgdheid over het aanspreekpunt. Ik wens geen centraal aanspreekpunt ergens in Brussel waar mensen naar kunnen telefoneren. Er bestaan al zulke lijnen. Voor mij is het van belang dat mensen dichtbij worden geholpen. Flanders Synergy bijvoorbeeld gaat ook naar scholen om na te gaan

hoe door een andere schoolorganisatie een beter klimaat kan worden georganiseerd. Er zijn de vertrouwenspersonen – u hebt ernaar verwezen – van wie een aantal nu worden opgeleid. Van maatregelen die pas in 2016 zijn genomen, kan men niet verwachten dat ze al effect hebben in 2016. Ik denk dat we ze een beetje tijd moeten geven, maar dat daarnaast – en het is gezegd door verschillende collega's – zowel de cao als de loopbaanmaatregelen relevant zullen zijn.

Collega De Meyer, uw twee voorstellen zijn waardevol. We laten nu al toe dat mensen die deeltijds werken, een tijdje voltijds terugkomen. Ze worden dan natuurlijk ook voltijds betaald. Gisteren of vandaag heb ik in de krant een prachtig artikel gelezen van een mijnheer van 70 jaar die naar een school terugkomt om alle ziektes op te vangen. Dit mag natuurlijk niet onze natte droom worden, maar het is goed dat er zulke mensen zijn.

De voorzitter heeft zich ook kandidaat gesteld om naar het onderwijs te gaan. Gelet op zijn oeverloos geduld en zijn zeer didactisch-pedagogische aanpak van de parlementsleden, kan het alleen maar een groot succes worden. Voorzitter, we kijken ernaar uit.

Sowieso moeten we tegelijk ook investeren in jongeren. Hou ze in het onderwijs en in die groep van meer ervaren leerkrachten voor wie het vandaag inderdaad steeds zwaarder wordt, zoals we zien. We moeten hun ook voldoende begeleiding geven, maar daarover wordt op dit ogenblik ook onderhandeld met de sociale partners.

Vera Celis (N-VA): Minister, gezonde mensen hebben duizend wensen en zieke mensen hebben er maar één. Als we vanuit het parlement, maar u zeker ook als minister, erop kunnen inspelen om een klimaat te scheppen waarbij leerkrachten en directies zich maximaal kunnen focussen op hun taak – directie zijn van een school of leerkracht zijn en lesgeven in een klas –, dan moeten we dat doen. Professioneel als het kan, kortbij en laagdrempelig: allemaal zeer belangrijk. Zolang de cijfers in de richting gaan die we nu zien, kunnen we het probleem zeker niet loslaten en moeten we er maximaal op blijven inzetten.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, ik vind het belangrijk dat, als men Koen Van Kerkhoven citeert, men hem volledig citeert. Ik heb zijn artikel ook gelezen, en in zijn slot zegt hij dat hij met enige belangstelling uitkijkt naar de verdere gesprekken rond de cao en het loopbaanpact.

Minister, het is duidelijk dat er een structurele oplossing moet komen, maar daarnaast moeten we ook nagaan welke creatieve maatregelen op korte termijn soelaas kunnen bieden.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de wachtlijst van ruim 5000 inburgeraars en de geplande ontslagen bij het Agentschap Integratie en Inburgering

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, ik dank u omdat u, ondanks griep, hier toch aanwezig bent om te antwoorden op mijn actuele vraag.

Mijn vraag gaat over de herstructurering binnen het agentschap. Vorige week gaf u aan dat het ontslag van een kwart van het personeel geen impact zou hebben op de dienstverlening. Tot drie keer toe zei u: 'Er zullen geen inburgeraars moeten wachten. Er zullen geen wachtlijsten komen. Er is geen probleem.'

Nu, wat blijkt uit de feiten die de afgelopen dagen naar boven zijn gekomen? We vernemen dat een 5000-tal inburgeraars wachten op een inburgeringscursus, waarvan een 1400-tal al een jaar aan het wachten zijn. In Ronse moet een inburgeringloket sluiten en verhuizen naar Oudenaarde, terwijl er in Ronse drie keer meer inburgeraars zijn. Zo wordt het hen precies moeilijker gemaakt om in te burgeren, wat niet de bedoeling is, neem ik aan.

Er worden richtlijnen gegeven aan lokale inburgeringsloketten om Europeanen – Polen, Roemenen en Bulgaren – die geen Nederlands spreken – en ik neem aan dat we het belangrijk vinden dat zij ook Nederlands leren – niet meer uit te nodigen, omdat men geen aanbod heeft en de workload te groot is.

Om maar te zeggen, minister: deze feiten staan haaks op uw bewering dat er, wat de dienstverlening betreft, geen enkel probleem is. En dat er zo'n grote kloof is tussen wat u zegt en wat uit de feiten blijkt, is wel problematisch. De vraag is: hoe kunnen we nog geloven wat u zegt? Minister, daarom vraag ik u om de situatie uit te klaren, om tegenstrijdigheden uit te klaren. Minister, bent u bereid om het agentschap te onderwerpen aan een externe audit, aan een grondige analyse, om eens duidelijk te maken wat het probleem is binnen het agentschap?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, gisteren was het al problematisch in de commissie, maar ik zal toch proberen om iet of wat duidelijk te antwoorden qua stem, zodat de inhoud duidelijk is. Want mevrouw Kherbache, u suggereert hier iets op het spreekgestoelte en ik heb dat vandaag ook gelezen. Maar momenteel zijn er absoluut geen wachtlijsten die te wijten zijn aan een tekort aan personeel. Ik merk dat er gegoocheld wordt met allerlei cijfers om toch een probleem te kunnen aankaarten dat er momenteel gewoon niet is. Ik las vandaag het cijfer van 5000 mensen die zouden wachten. Ik heb gisteren, zoals ik vorige week heb aangekondigd, een zeer constructief gesprek gehad met mensen van de vakbonden. Tijdens dat gesprek is er zelfs het cijfer van 6600 gevallen.

Ik zal proberen uit te leggen – zeer kort, voorzitter – vanwaar dat cijfer van 6600 komt. Er zijn 3605 mensen die een inburgeringscontract hebben getekend, maar die nog niet zijn ingeschreven voor een inburgeringscursus. Dat is een groot verschil. Waarom zijn ze nog niet ingeschreven voor een inburgeringscursus? Dat kan te maken hebben met diverse redenen, bijvoorbeeld persoonlijke. Zo kan iemand een ziekte hebben – en dan bedoel ik geen korte griep. Of iemand kan nog geen kinderopvang hebben gevonden. Of iemand volgt momenteel een andere opleiding en wil die eerst afronden vooraleer te starten met een inburgeringscursus. Dat kan allemaal.

Er zou ook een tweede reden kunnen zijn. Ik wilde in dit verband trouwens de heer Keulen een compliment geven. We hebben altijd gezegd dat we werk op maat willen. Ik denk – ik hoop althans – dat u dat ook een zeer goede aanpak vindt. De tweede reden kan ermee te maken hebben dat iemand start met de cursus maatschappelijke oriëntatie – u weet dat we dat niet in het Nederlands doen, maar in de contacttaal, omdat dat beter is voor de inburgeraar – en dat die nood heeft aan bijvoorbeeld een lesgever van een zeer zeldzaam Somalisch dialect – ik vind dat niet uit, dat bestaat. Ik vind het logisch dat men dan, als men bijvoorbeeld twee andere kandidaten heeft, nog even wacht totdat er een klasje is van vier personen die die zeldzame contacttaal, bijvoorbeeld in dezen het Somalisch dialect, nodig hebben om te kunnen starten.

Een tweede groep bestaat uit 2986 mensen die een inburgeringscontract hebben getekend en die zijn ingeschreven in een cursus voor het voorjaar, maar waarbij de cursus nog niet is gestart. U weet ook dat de cursussen maatschappelijke oriëntatie in 2018 zijn gestart in januari en eindigen in februari. In maart

beginnen er nieuwe cursussen, net als in mei. Het zou niet goed zijn voor alle mensen die zich in de maand januari hebben ingeschreven en die zich vandaag inschrijven voor een cursus maatschappelijke oriëntatie, om zich na een maand bij dat lesgebeuren te voegen, want dan haalt men geen goed resultaat.

Mevrouw Kherbache, die mensen moeten dus inderdaad wachten. Als ze zich nu inschrijven, zullen ze moeten wachten tot maart om te kunnen beginnen met een cursus maatschappelijke oriëntatie. Er zijn geen wachtlijsten omdat er geen aanbod is; er zijn mensen die een tijdje moeten wachten omdat we op maat werken. Dat is net wat we wilden doen met het inburgeringsbeleid. U weet het of u weet het misschien niet, maar we zijn het enige land in Europa dat ook contacttalen aanbiedt. We zouden dat evengoed in het Nederlands kunnen doen. Het zou goedkoper en gemakkelijker zijn, maar het zou niet in het voordeel zijn van die mensen die inburgeren.

Kortom, er zijn geen wachtlijsten en er is voldoende aanbod. Er zijn alleen een aantal mensen die vanwege persoonlijke redenen of vanwege de aanpak op maat, die ik heel belangrijk vind, eventjes moeten wachten.

De herstructurering vind ik ook geen gezellig proces, dat weet u. Ik heb het al gezegd en zal het blijven herhalen. Het is geen prettig gegeven dat mensen moeten afvloeien. Met wat nu wordt verteld, niet alleen hier, maar ook in de krant, wordt niemand geholpen, niet de personeelsleden van het agentschap en ook niet de mensen die inburgeren. Ik roep iedereen dus op om te stoppen met paniek zaaien. Er zijn geen wachtlijsten en mensen kunnen onmiddellijk inburgeren.

Voorzitter, ik besluit. De herstructurering is noodzakelijk en we moeten ermee doorzetten, niet het minst voor het personeel, zodat die mensen ook weer zekerheid krijgen en dat we het eindelijk op een positieve en constructieve manier over het agentschap kunnen hebben in dit parlement. Het agentschap verdient dat omdat het ontzettend goed werk verricht in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, we kennen uw operationele argumenten om die wachtlijsten te relativiseren. Inburgering en integratie is veel te belangrijk om te vervallen in een heilloze welles-nietesdiscussie. Net daarom vragen we een externe audit: dan scheppen we klaarheid in alle objectiviteit. Nu wekt u opnieuw de indruk geen pottenkijkers te willen, terwijl het vertrouwen in de directie zoek is. Het personeel zegt dat er geen visie is, geen correcte informatie en geen vertrouwen. U antwoordt ook niet op de opmerking dat er loketten moeten sluiten, dat Europeanen niet meer worden uitgenodigd voor inburgeringscursussen, ...

De komende maanden gaat de nood niet dalen. Het aantal Europeanen gaat niet dalen. Er is nog een bulk van erkenningsdossiers die op ons afkomt. Vanaf 1 januari 2019 is inburgering ook in Brussel verplicht. We mogen dus verwachten dat er gigantisch veel dossiers bij zullen komen. Ik zeg het opnieuw: nu een kwart van het personeel op straat zetten, is het agentschap in de soep draaien en echt niet het antwoord op het signaal van de werknemers. Ik vraag u dus transparantie om klaarheid te scheppen en om op die manier als de vragen die er zijn op een objectieve manier te beantwoorden.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, integratie en inburgering is voor ons cruciaal. We vinden het belangrijk dat nieuwkomers integreren en dat mensen samenleven. Uw voorzitter doet vandaag een open oproep en zegt dat de nieuwkomers actief moeten zijn. We rekenen heel hard op u om ervoor te zorgen dat het Agentschap Integratie en Inburgering zeer goed werkt zodat de

mensen die er een beroep op moeten doen en die een dienstverlening vragen, goed geholpen worden. Zo kunnen ze hun weg vinden in de samenleving en daarin een actieve bijdrage leveren.

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, u zegt dat er geen probleem is, maar er is natuurlijk wel degelijk een probleem. Het probleem is dat er vijfduizend mensen zijn die gestart zijn met een inburgeringstraject, en daardoor niet gedefinieerd worden als staande op een wachtlijst, maar die niet kunnen starten met de lessen maatschappelijke oriëntatie. Dat zijn lessen waarin onze Vlaamse waarden en normen worden aangeleerd. Dat is onaanvaardbaar, temeer omdat binnenkort nog eens een vierde van het personeel dat deze lessen geeft, zal worden afgedankt.

Minister, u bent lid van een partij die te pas en ook te onpas de mond vol heeft over het belang van die Vlaamse waarden en normen en van het aanleren ervan aan die nieuwkomers.

Ik vraag u dus, net zoals mevrouw Kherbache, volledige transparantie. Het minste dat u daarvoor kunt doen, is een externe doorlichting organiseren. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De heer Cordy heeft het woord.

Paul Cordy (N-VA): Minister, u hebt de afgelopen jaren al heel duidelijk uw engagement getoond om het agentschap grondig te ondersteunen en, waar nodig, zijn middelen op te trekken, zowel structureel als op knelpuntmomenten. Men heeft het over wachtlijsten. Wel, dan wil ik eerst wel eens zien dat wordt aangetoond dat die er zijn.

Zijn er effectief structurele wachtlijsten? Als u dat niet kunt aantonen, moet u ook geen oorzaak zoeken voor iets wat niet aantoonbaar is. Je kunt geen foute remedies vinden voor kwalen die fout worden gediagnosticeerd.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord

Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik ga het even niet hebben over de wachtlijsten en de afvloeiingen. Er zijn nog heel wat andere vragen in dit dossier. De mensen hebben vrijdag vijf dagen gekregen om tegen vannacht de standplaatswijziging al dan niet te aanvaarden. Als ze die niet aanvaarden, leidt dat automatisch tot het collectief ontslag. Dat zet heel veel druk op mensen die al jaren op een bepaalde plaats werken. Dat zou kunnen leiden tot een nog grotere uitstroom dan die die al gepland was. Onze zorg gaat naar een goede juridische dienstverlening, een dienst die serieus moet afbouwen terwijl hij geen extra personeel had gekregen op het moment van de vluchtelingeninstroom. Nu wordt hij wel serieus afgebouwd, terwijl hij in Vlaanderen een unieke positie bekleedt voor heel veel andere diensten.

Onze tweede grote zorg is die van de regionale dienstverlening. Dat werd vorige week duidelijk gesteld voor Limburg. Deze week is ook de problematiek van Ronse en Oudenaarde aan bod gekomen. Een goede regionale spreiding is essentieel in het kader van de dienstverlening.

Sommigen vragen waarom er weinig wordt gesleuteld aan het management en waarom er vooral op de werkvloer wordt bespaard. Dat is in dit dossier een cruciale vraag.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Er worden hier heel veel intentieprocessen gemaakt, vooral van het management. Ik vind dat zeer betreurenswaardig.

Mevrouw Moerenhout, als u goed naar mijn antwoord zou hebben geluisterd, dan zou u hebben gehoord dat ik heel duidelijk heb gezegd dat niet iedereen die een inburgeringscontract heeft getekend zich al heeft ingeschreven voor een inburgeringscursus. U beweert van wel. Neen, dat is niet zo. Ik heb proberen aan te tonen – en dank u, mijnheer Cordy, om mij daarin te ondersteunen – dat er geen wachtlijsten zijn.

Mevrouw Kherbache, van twee zaken één – en ik stel die vraag heel open en oprecht aan u. Ofwel kiezen we ervoor om te werken op maat en om te werken met contacttalen. Dat is in het voordeel van de mensen die inburgeren. Ofwel houden we rekening met persoonlijke situaties, bijvoorbeeld voor iemand die nog geen kinderopvang heeft of voor iemand die ziek is. Ofwel gooien we dat allemaal overboord en zeggen we: 'U moet onmiddellijk starten.' Dan laten we het maatwerk vallen. 'U moet onmiddellijk starten': ik pas daarvoor. Ik kies heel duidelijk voor dat maatwerk. Ik denk dat dat zeer goed is. Ik denk dat dat de mensen die een toekomst willen uitbouwen in ons Vlaanderen alleen maar ten goede kan komen.

Ik heb heel duidelijk gezegd dat er voldoende aanbod is. U kunt hier volgende week opnieuw met cijfers komen, en morgen zullen er misschien nog andere cijfers in de media staan. Dat zullen we dan wel zien. Ik heb gezegd dat er voldoende aanbod is. Ik heb dat onderbouwd met heel concrete cijfers, die ik, voor alle duidelijkheid, niet heb uitgevonden. Maar sommige mensen moeten misschien een maand of twee maanden wachten doordat we werken op maat, doordat we rekening houden met de persoonlijke situatie van de inburgeraars. Is dat menselijk? Ik denk het wel. Wat u vraagt, is onmenselijk, mevrouw Kherbache. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, van drogredenen naar halve waarheden naar karikaturen: het is wel goed geweest. Ik vraag u uw verantwoordelijkheid op te nemen en orde op zaken te stellen. Het feit dat u hardnekkig weigert om transparantie te geven, maakt duidelijk dat u geen pottenkijkers wenst. U wilt duidelijk niet tonen hoe het agentschap de afgelopen negen jaar is mismeesterd.

Minister, ik wens u veel beterschap. Maar ik wens dat agentschap ook veel beterschap. Dit is het moment om daaraan te beginnen, door eerst een externe audit toe te passen, en door aan de kant van het personeel te staan, in plaats van hun de rekening te presenteren voor het mismanagement van de afgelopen jaren. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het reglement

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Joris Vandenbroucke bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Voorzitter, u hebt op de eerste vergadering van dit jaar het goede voornemen uitgesproken om strikt toe te zien op de toepassing van het reglement voor de actuele vragen.

De voorzitter: Ik weet wat u gaat vragen, mijnheer Vandenbroucke. Ik stel voor dat u uw vraag straks herhaalt als we gaan stemmen en als alle volksvertegenwoordigers hier aanwezig zijn, ook ten aanzien van de regering.

Ik weet wat u gaat zeggen, u hebt er mij daarstraks over aangesproken. Dan moeten ze er ook mee stoppen om vanop hun plaats gewoon teksten af te lezen van hun pc. Ik pas gewoon het reglement toe.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Ik vraag de toepassing van het reglement zoals het er staat.

De voorzitter: Dat siert u.

Joris Vandenbroucke (sp.a): In het reglement staat dat vraagsteller en lid van de regering geen gebruik kunnen maken van enige tekst. Ik heb gezien dat de vijf ondervraagde leden van deze regering alle vijf met een dossier voor zich teksten zitten af te lezen, met de bedoeling, neem ik aan, om ons zo goed mogelijk te informeren, maar voor de snedigheid en de sportiviteit van het debat stel ik voor dat wij onszelf als parlementsleden, maar ook de leden van de regering, strikt houden aan het reglement, en dat we ons praatje van twee minuten doen zonder papier voor onze neus. (*Applaus*)

De voorzitter: U herhaalt dat straks nog eens, mijnheer Vandenbroucke? (*Opmerkingen van Joris Vandenbroucke*)

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.27 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.40 uur.*

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond – 1259 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl.St. VI.Parl. 2016-17, nr. 1259/1*)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de SADC-EPO-Staten, anderzijds, ondertekend te Kasane op 10 juni 2016

– 1382 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de SADC-EPO-Staten, anderzijds, ondertekend te Kasane op 10 juni 2016.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Voorzitter, dit is een gelijkaardig partnerschap als de partnerschappen die wij vanuit het Westen en Europa telkens goedkeuren. Er zijn geen garanties voor de ondernemers van de lokale bevolking. Dit partnerschap is een opvolging van een vorig akkoord, dat opgeschort is omdat het de lokale economie niet versterkte en niet beter inbedde in de wereldeconomie. Ze komen nu met een opvolging, die ook absoluut niet voldoet aan de aanvankelijke vereiste. Ze zijn op de vingers getikt door de Wereldhandelsorganisatie. Er zijn asymmetrische sectoren toegelaten. Dat is de mogelijkheid voor bepaalde Afrikaanse landen om bepaalde sectoren op een andere manier in de markt te zetten.

Dit akkoord, dat een opvolging is van een vorig, opgeschort akkoord, biedt zeker niet de garanties die men beoogt. Daarom kunnen wij dit ook niet goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2017-18, nr. 1382/1)*

– De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Argentinië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden ten laste van het personeel van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2017

– 1392 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Argentinië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden ten laste van het personeel van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2017.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Voorzitter, collega's, dit is het soort akkoorden die wij afsluiten om partners van diplomatiek personeel wederzijds arbeidsmogelijkheden te geven in het land waar de partner een officiële betrekking heeft. Gelet op de gendergelijkheid die we proberen te beogen in het diplomatieke korps, is het op zich ook geen slecht idee voor veel carrières van vele vrouwelijke echtgenotes van diplomaten. Maar er is wel een switch bezig in het diplomatieke korps. Dit is een zeer goed voorbeeld van hoe we wederzijds elkaar kunnen helpen. Wij zullen dit dan ook met veel overtuiging mee goedkeuren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1392/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN BESLUIT van het Vlaams Parlement van Jan Peumans houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van bevoegdheden die door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, en de daaraan gehechte protocollen, zijn toegekend aan de nationale parlementen, ondertekend op 29 maart 2017 in Brussel – 1397 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van besluit van het Vlaams Parlement van Jan Peumans houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van bevoegdheden die door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, en de daaraan gehechte protocollen, zijn toegekend aan de nationale parlementen, ondertekend op 29 maart 2017 in Brussel.

Collega Vandaele, ik stel voor dat u even overneemt, want ik mag mij vanuit de voorzittersstoel niet mengen in het debat.

– *Wilfried Vandaele, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De voorzitter: De algemene bespreking is geopend.

De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, collega's, wij verwijzen naar ons schriftelijk verslag, dat een goed verslag is. Kort gezegd: mijnheer Peumans, de

spreuk 'festina lente' doet u eer aan in de zin dat we elf jaar geleden met dit project zijn begonnen. Toen was er een akkoord tussen de voorzitters van alle parlementen om een soort verdeling te hebben van de stemgerechtigdheid van een land, dat twee stemmen kreeg om te reageren tegen potentiële Europese besluitvormingen. Dat was omdat wij bicameraal waren – zoals anderen hun polsen braken, heb ik mijn stembanden versleten –, dat is het bicamerale systeem met de Senaat en de Kamer. Toen moesten wij voor de belangen van de regionale parlementen systemen vinden om ons potentieel vetorecht te ventileren tussen de verschillende assemblees van dit land.

We hadden een systeem uitgedokterd, maar dat werd niet voldoende gewaarborgd door de wetswijzigingen die ervoor nodig waren, zodat we acht jaar later – vandaag dus, dankzij voorzitter Peumans – tot een systeem zijn gekomen waarbij we regulier aan het Vlaams Parlement en de andere assemblees een reactiemogelijkheid kunnen laten gelden wanneer we denken dat Europa een beslissing nam die op een lager niveau kan worden genomen, bijvoorbeeld op ons niveau, om een beslissing die onnodig is voor een probleem dat ze willen oplossen, op te lossen.

Het is een goede zaak dat onze voorzitter dat nu eindelijk heeft geregulariseerd, maar het doet mij met een beetje heimwee denken aan het feit dat het probleem toch bijzonder dringend moet zijn geweest, dat het negen jaar op een oplossing heeft kunnen wachten.

Collega's, sorry voor mijn stem, maar wij zullen dit bij de stemming goedkeuren.
(*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Wij willen de initiatiefnemer bedanken. Deze oefening heeft heel wat voorgaanden. Collega De Croo heeft dit in de commissie heel uitgebreid toegelicht, en vandaag wat korter. Zover gaat mijn geheugen niet meer.

Mijnheer Peumans, hiermee lanceren we een primeur die u in de commissie al hebt toegelicht. Er zijn nu eenmaal bevoegdheden die we als gewestelijke overheid hebben, en dan zijn er ook deelparlementen. De bevoegdheden van de deelparlementen om de subsidiariteitstoets te doen, en in het kader van Europese bevoegdheden af en toe bepaalde veto's te kunnen stellen en ook bepaalde instellingen te kunnen raadplegen,... Dit samenwerkingsakkoord zal het Vlaams Parlement ook de mogelijkheid geven om rechtstreeks bij het Europese Hof van Justitie te worden betrokken. Daarvoor moeten er inderdaad een aantal wijzigingen komen. Die wijzigingen moeten op het federale niveau gebeuren, mijnheer Peumans, en daarvoor is een bijzondere wet nodig.

Ik ben heel blij dat we vandaag met Vlaanderen als eerste dit samenwerkingsakkoord goedkeuren. Als ik me niet vergis, staat het in het Waals Parlement heel binnenkort op de agenda. Nadat alle deelstaten en het federaal parlement dit hebben goedgekeurd, volgt dan vanwege het gemengd karakter de bijzondere wet die federaal moet worden geregeld.

Ik zou aan de collega's van deze meerderheid die zichzelf graag op de borst kloppen, willen zeggen dat wij vanuit de oppositie onze medewerking aanbieden. Maak er alstublieft werk van om die bijzondere wet aan de overkant ook mee te realiseren, zodat we de kracht van verandering nog zien voor het einde van deze legislatuur. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): De kracht van verandering zien we alleszins al in dit interparlementair samenwerkingsakkoord dat al dateert van 2008 en nu alvast hier in ons Vlaams Parlement wordt goedgekeurd.

Collega's, geregeld kunnen wij als Vlamingen uitpakken met de unieke rol die onze deelstaat Vlaanderen speelt in het Europese besluitvormingsproces. Bij de ondertekening van het Verdrag van Lissabon werd de zogenaamde Verklaring 51 namens het federale niveau en namens de gemeenschappen en gewesten, de deelstaten, toegevoegd aan dit verdrag. Hierbij werd onze eigen institutionele logica doorgetrokken naar het internationale niveau en meer bepaald naar het Europees niveau.

Het feit dat er geen hiërarchie is tussen het federale niveau en de deelstaten zorgt ervoor dat wij als Vlaanderen dezelfde instrumenten hebben om te wegen op het Europese beleid, en dit zoals alle andere Europese lidstaten. Denk in eerste instantie aan het politieke overleg, de politieke dialoog, maar tegelijk ook aan het zogenaamde subsidiariteitsadvies zoals in artikel 5 van het Verdrag van Lissabon staat. Als een nationaal of een deelstaatparlement van mening is dat een voorstel van de Europese Commissie strijdig zou zijn met het subsidiariteitsbeginsel, kan aldus een advies worden ingediend. Als een derde van de lidstaatparlementen in de EU een advies geeft, moet de Commissie het voorstel opnieuw in overweging nemen, en beslissen of ze dat voorstel handhaaft, wijzigt of intrekt. Dat wordt in die termen, en zoals in artikel 5 staat, het gelekaartsysteem genoemd. Een gele kaart wordt dan getrokken.

Als echter meer dan de helft van de nationale parlementen in de EU een advies inneemt, moet de Commissie het voorstel heroverwegen en besluiten in te trekken, aan te passen of te handhaven. Maar de Commissie moet dit dan heel uitdrukkelijk motiveren. Dit wordt in het Verdrag van Lissabon het oranjekaartsysteem genoemd.

Sta me toe om los van die goede evolutie richting meer Vlaamse impact op dat Europese niveau toch ook kritisch te kijken en te blijven kijken – positief kritisch – naar deze systemen. Het systeem van vroege waarschuwing, een early warning system, waar de kaartsystemen in passen, lijkt soms wel gemaakt te zijn om niet te kunnen werken.

De procedures zijn bijzonder complex. Ik heb erop gewezen dat het een derde of de helft van de lidstaten moet zijn. Ook de termijnen om subsidiariteitsadviezen te geven, zijn bijzonder kort. We spreken hier over acht weken nadat de Europese teksten in alle talen van de lidstaten gemaakt zijn.

De Commissie houdt ook amper rekening met subsidiariteitsadviezen. Er zijn verschillende rapporten opgesteld in meerdere lidstaten. Ik verwijs naar een rapport in Nederland en in Denemarken, waarin voorstellen stonden om de procedures te verbeteren. Dat vereist natuurlijk een aanpassing van het Verdrag van Lissabon. Ik denk bijvoorbeeld ook aan een verlenging van die al te korte termijn van acht weken. Hou rekening: in die periode zou in een derde of de helft van de lidstaten een advies moeten worden gestemd om de Europese Commissie een voorstel te doen terugfluiten.

Maar ook bij die voorstellen tot verbetering is er onder andere gedacht aan de introductie van een groenekaartsysteem, waarbij er vanuit de lidstaten – Vlaanderen is gelijkwaardig aan de andere lidstaten – een systeem van een groene kaart zou worden geïntroduceerd waarbij de parlementen van de lidstaten zelf regelgeving kunnen voorstellen. Ook kan er worden gedacht aan een systeem van rode kaarten. Het was vooral het Verenigd Koninkrijk dat voorstander was van dat rodekaartsysteem. Zij zeiden dat er soms voorstellen kwamen van de Europese Commissie die misschien te verregaand zijn. Misschien zou een

rodekaartsysteem ook goed zijn om de Europese Commissie erop te wijzen dat men in de lidstaten een ander idee heeft, en men het niet nodig vindt dat de Europese Commissie regelgeving uitwerkt.

Collega's, de Europese Commissie schat subsidiariteitsadviezen van de lidstaten hoger in dan die van deelstaatparlementen. Deelstaatadviezen tellen in theorie dan ook niet mee in dit hele earlywarningsysteem, in die gele- of rode- of oranje kaartensystemen. Maar wanneer wij als Vlaanderen een advies geven, wordt dit wel beschouwd als zijnde een advies van een nationaal parlement ingevolge de verklaring 51 bij het Verdrag van Lissabon. Wij worden als parlement aangezien als een component van het federale niveau.

Dit samenwerkingsakkoord werd, zoals toegelicht door onze parlementsvoorzitter, in 2008 enkel geparafeerd. Dat was zeker al een vooruitgang. In de praktijk werd het akkoord gerespecteerd. Maar vandaag staan we op het punt om dit akkoord in een licht gewijzigde vorm effectief goed te keuren. Wij doen dat als eerste deelstaatparlement. Ik hoor dat in andere deelstaten men ook bezig is om die procedure van goedkeuring door te voeren.

Collega's, de impact van het Europees beleid op ons dagelijks leven is bijzonder groot, groter dan velen denken. Met dit akkoord laat Vlaanderen zien dat we ons hier effectief bewust van zijn en dat we geen genoegen nemen met een passief toekijken, maar integendeel actief willen deelnemen aan de Europese besluitvorming. Ik ben er dan ook van overtuigd dat dit akkoord een goede praktijk zal zijn voor andere Europese lidstaten, deelstaten en regio's die ook hun plek aan de Europese tafel nastreven. Ik denk daarbij aan Schotland, ik denk uiteraard ook aan Catalonië. Ik wil de parlementsvoorzitter dan ook uitdrukkelijk danken voor zijn inspanning en zijn engagement om tot dit samenwerkingsakkoord te komen en uiteindelijk tot de ratificatie ervan en Vlaanderen zo de tools in handen te geven om echt te kunnen wegen op het Europese beleid. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

Jan Peumans (N-VA): Collega's, ik ga het heel kort houden. Ik vind het fijn dat ik aan dit spreekgestoelte kan staan.

Het voorstel van besluit dat hier vandaag voorligt, is een unicum in alle opzichten. Het is immers de eerste keer dat we in het Vlaams Parlement een dergelijk initiatief nemen. Via een zogenaamd voorstel van besluit vragen we de goedkeuring aan het parlement van het samenwerkingsakkoord omtrent de uitoefening van de bevoegdheden die ons als regionaal parlement zijn toebedeeld door het Verdrag betreffende de Europese Unie. Wij zijn bovendien het eerste parlement in dit land dat dit samenwerkingsakkoord zou goedkeuren.

Ik heb het engagement opgenomen, wat ik trouwens ook in de commissie heb gezegd, dat telkens wanneer de negen assemblees in vergadering bij elkaar komen, ik elke keer zal vragen wanneer ze in de andere parlementen zullen overgaan tot de goedkeuring volgens ditzelfde systeem, namelijk via een voorstel van besluit. Ik heb begrepen van mevrouw Turan, die blijkbaar zeer goed op de hoogte is van de agenda van het Waals Parlement, dat het Waals Parlement dat zal doen.

Men heeft daar ook het engagement uitgesproken voor die bijzondere wet, waardoor wij ons ook kunnen wenden tot het Europees Hof van Justitie. Maar dat is een parlementair initiatief dat vanuit het federale parlement zou moeten komen. Maar we zullen elke keer vragen en van nabij opvolgen hoe de stand van zaken is van de goedkeuring van die bijzondere wet.

Wij zijn het eerste parlement in dit land dat het samenwerkingsakkoord goedkeurt. Het mag gezegd worden dat wij heel duidelijk de kar hebben getrokken bij

het overleg met de andere parlementen. De heer Vanlouwe heeft een vrij uitvoerige toelichting gegeven bij dit voorstel. Ik dank de heer De Croo voor het feit dat hij ook in de commissie een uitgebreide toelichting heeft gegeven over de voorgeschiedenis van dit voorstel van besluit.

Ik zou nog twee elementen willen benadrukken. Ten eerste weet u dat wij als Vlaams Parlement een aantal exclusieve bevoegdheden hebben. We hebben via de zogenaamde verklaring 51 bij het Verdrag betreffende de Europese Unie afgedwongen dat de regionale parlementen in België als volwaardige partners aan de Europese tafel zitten voor hun eigen bevoegdheden. Wij huldigen daarbij het beginsel 'in foro interno, in foro externo': waarvoor je bevoegd bent als parlement, zit je als volwaardige partner aan tafel, ook in Europees verband. Bij alle contacten die we met andere Europese regionale parlementen hebben, kijk ik altijd met een zekere verwondering en bewondering naar het feit dat wij een van de weinige regionale parlementen zijn, uiteraard met de andere parlementen in België, die ook goedkeuring geven aan verdragen die tot de bevoegdheid behoren van ons parlement.

We zullen straks trouwens twee van die instemmingsdecreten goedkeuren.

U weet dat wij als Vlaams Parlement ook een subsidiariteitstoets kunnen uitoefenen. We kunnen dat al sinds 2008. De heer De Croo heeft er ook naar verwezen. Maar voordien waren enkel de nationale parlementen bevoegd om toezicht uit te oefenen op de eerbiediging van het subsidiariteitsbeginsel.

De subsidiariteitsanalyse staat bij ons echter nog in haar kinderschoenen. Er is mij sinds mijn voorzitterschap slechts één gemotiveerd subsidiariteitsadvies bekend, namelijk over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor maritieme ruimtelijke ordening en geïntegreerd kustbeheer. Dat was in 2013.

Ik wil als voorzitter van dit parlement dus een oproep doen om voluit gebruik te maken van deze mogelijkheid. Ik roep u op om dit kamerbreed goed te keuren.

Ik wil tot slot nog even stilstaan bij een ander aspect omdat het goed is dat dit wordt opgenomen in de annalen van het parlement. Waarom is er een goedkeuring bij besluit en niet bij decreet?

In het samenwerkingsakkoord regelen het federale parlement en de deelstaatsparlementen de wijze waarop zij hun bevoegdheden, zoals vastgelegd in het Verdrag van Lissabon, uitoefenen. Het samenwerkingsakkoord heeft met andere woorden betrekking op de werking van de parlementen. De werking van de parlementen is een bevoegdheid die exclusief toekomt aan de parlementen: de uitvoerende macht noch de wet- of decreetgever zijn ter zake bevoegd. Ik verwijs naar de bevoegdheid van ons parlement om zijn eigen Reglement te bepalen ingevolge artikel 44 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

Sinds 2012 is de goedkeuring van parlementaire samenwerkingsakkoorden geregeld in het Reglement van het Vlaams Parlement. Ik verwijs naar artikel 108, punt 3. Naar analogie met het Reglement worden parlementaire samenwerkingsakkoorden niet goedgekeurd bij decreet, maar uitsluitend door de plenaire vergadering, tenzij het parlementair samenwerkingsakkoord betrekking heeft op het administratieve en financiële beheer van het parlement. In dat geval volstaat zelfs de goedkeuring door het Bureau.

Waarom goedkeuring bij besluit en niet via een ander parlementair instrument? Ons Reglement bevat geen specifieke bepalingen over de vorm waarin een parlementair samenwerkingsakkoord goedgekeurd moet worden. De bestaande parlementaire instrumenten zoals een resolutie of een met redenen omklede

motie komen niet in aanmerking omdat zij een oproep aan de regering of een reactie op de regering impliceren.

Over een parlementair samenwerkingsakkoord kan pas gestemd worden nadat het formeel is ingediend. Aangezien de parlamentsvoorzitter het samenwerkingsakkoord na machtiging door het Uitgebreid Bureau ondertekend heeft, komt het ook hem toe om het samenwerkingsakkoord ter goedkeuring voor te leggen aan de plenaire vergadering. Daarvoor werd een nieuw type van parlementair document gecreëerd, namelijk een voorstel van besluit, dat naast de tekst van het samenwerkingsakkoord ook een toelichting bij de historiek en de inhoud van het samenwerkingsakkoord bevat.

Ik besluit mijn uiteenzetting met de hoop dat dit kamerbreed zal worden goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van besluit. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1397/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van besluit houden.

– *Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond – 1259 (2016-2017) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de economische partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de SADC-EPO-Staten, anderzijds, ondertekend te Kasane op 10 juni 2016

– 1382 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
80 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Argentinië inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door de gezinsleden ten laste van het personeel van de diplomatieke zendingen en consulaire posten, ondertekend te Brussel op 20 april 2017

– 1392 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN BESLUIT van het Vlaams Parlement van Jan Peumans houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van bevoegdheden die door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie, en de daaraan gehechte protocollen, zijn toegekend aan de nationale parlementen, ondertekend op 29 maart 2017 in Brussel – 1397 (2017-2018) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van besluit.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
104 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
101 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van besluit aan.
(*Applaus bij de N-VA*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, vandaag begint de Poëzieweek, en ik zou graag een gedicht voorlezen dat is opgedragen aan de wolf die nu in onze contreien rondloopt. Het is een gedicht van Jan van Nijlen. Jan van Nijlen is geboren in Antwerpen in 1884 en is gestorven in Vorst in 1965. De man heeft drie staatsprijzen gekregen, waaronder de vijfjaarlijkse Staatsprijs voor Vlaamse Letterkunde. Het gedicht heet 'De jonge wolf'.

Kom, laat mij los, laat mij maar lopen,
ik vind de weg wel door het bos.
Mijn hart is sterk, mijn oog is open.
Kom, laat mij lopen, laat mij los.

Vrees je dat ik de weg niet vind,
mijn vrijheid al te duur zal kopen?
Jij vader was ook eenmaal kind,
en toch ben jij ook weggelopen.

Kom, laat mij lopen, laat mij los.

(*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 31 januari 2018 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

Ik wens u een behouden thuiskomst.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.07 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Elke Sleurs, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Rik Daems, Johan Danen, Piet De Bruyn: ambtsverplichtingen;

Rob Beenders, An Christiaens, Griet Coppé, Annick De Ridder, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Bart Van Malderen: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Ann Brusseel, Bert Maertens

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien

Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Imade Annouri, Jan Bertels, Bart Caron, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien

Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Paul Cordy, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bert Moyaers, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Karl Vanlouwe, Daniëlle Vanwesenbeeck, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants